

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.024.05.2020

**Pani
Monika Szymańska
Dyrektor Zespołu Szkół
Im. Jana Zamoyskiego w Turobinie**

ul. Józefa Piłsudskiego 34
23-465 Turobin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/20/027 Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Liceum Ogólnokształcące im. Jana Zamoyskiego w Turobinie (dalej: <i>Liceum</i> , <i>LO</i> lub <i>Szkoła</i>), wchodzące w skład Zespołu Szkół w Turobinie (dalej: <i>Zespół</i> lub <i>Zespół Szkół</i>), ul. Józefa Piłsudskiego 34, 23-465 Turobin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Monika Szymańska – Dyrektor Zespołu Szkół w Turobinie (dalej: <i>Dyrektor</i> lub <i>Dyrektor Zespołu</i>) od dnia 1.09.2019 r. ¹ Wcześniej, od dnia 1.09.2015 r. funkcję tę pełniła Anna Derkacz ²
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy. 2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2018/2019 - 2020/2021 (do dnia zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie (dalej: <i>NIK</i>).
Kontrolerzy	Ewa Antoniak, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LLU/9/2021 z dnia 5.01.2021 r. Artur Bokiniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/10/2021 z dnia 5.01.2021 r.

(akta kontroli tom I str. 1-4, 13-15)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK, organizacja pracy nauczycieli w okresie objętym kontrolą, sprzyjała realizacji ich zadań. Dokumenty regulujące pracę Zespołu Szkół (w tym wchodzącego w jego skład Liceum) przyjęto terminowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Po wprowadzeniu w 2020 r. ograniczeń w funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, Dyrektor Zespołu na bieżąco wprowadzała wewnątrzszkolne regulacje umożliwiające bezpieczną i nieprzerwaną realizację zadań Szkoły, również w warunkach funkcjonowania w trybie zdalnym. Stan zatrudnienia w Liceum był adekwatny do potrzeb dydaktyczno-wychowawczych, a nauczyciele posiadali kwalifikacje odpowiednie do powierzonych zadań.

Infrastruktura i wyposażenie LO, w tym pomieszczenia do prowadzenia zajęć edukacyjnych oraz zajęć pozalekcyjnych (sale lekcyjne, pracownie tematyczne, biblioteka) były wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia do realizowania podstawy programowej, zapewniono też bezpieczne i higieniczne warunki korzystania z obiektów szkolnych.

¹ Zarządzenie Nr 66 Wójta Gminy Turobin z dnia 2.08.2019 r. w sprawie powierzenia stanowiska Dyrektora Zespołu Szkół w Turobinie na okres od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2024 r.

² Zarządzenie Nr 44 Wójta Gminy Turobin z dnia 9.07.2015 r. Anna Derkacz sprawowała funkcję dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Turobinie, który został rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2019 r. W jego miejsce został utworzony Zespół Szkół w Turobinie.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 (dalej: *ustawa o NIK*).

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Stwierdzone nieprawidłowości, dotyczące infrastruktury (m.in. śliskie schody, ostre zakończenia w części ogrodzenia terenu Szkoły) zostały usunięte jeszcze w trakcie niniejszej kontroli NIK.

Uchybienia w organizacji pracy nauczycieli i organizacji zajęć pozalekcyjnych dotyczyły głównie roku szkolnego 2018/2019, tj. okresu, kiedy Liceum funkcjonowało w strukturze zlikwidowanego już Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Turobinie. Nie miały one zasadniczego wpływu na ocenę organizacji pracy nauczycieli w całym okresie objętym kontrolą.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnym 2018/2019 Liceum (o trzyletnim cyklu kształcenia) funkcjonowało w ramach Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Turobinie (dalej: ZSOiZ)⁶, a od 1 września 2019 r. utworzony został Zespół Szkół w Turobinie⁷, w skład którego wchodzi m.in. Liceum Ogólnokształcące im. Jana Zamoyskiego. W Liceum kształciło się w latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 odpowiednio: 49 uczniów w 3 oddziałach; 68 uczniów w 4 oddziałach i 65 uczniów w 4 oddziałach. Średnie wyniki egzaminu maturalnego w 2019 r. i 2020 r. na poziomie podstawowym z matematyki, języka polskiego i języków obcych były niższe od średniej powiatowej, wojewódzkiej i krajowej⁸ i wyniosły:

- w 2019 r.: język polski – 47,1% (50%, 55% i 55%)⁹; matematyka – 55,3% (67%, 64% i 64%); język angielski – 65,1% (76%, 74% i 78%); język rosyjski – 54% (72%, 71% i 72%); język niemiecki – 40% (62%, 72%, 79%);
- w 2020 r.: język polski – 43,2% (52%, 55% i 56%); matematyka – 48,8% (58%, 59% i 58%); język angielski – 64,2% (76%, 74% i 77%); język rosyjski – 68% (64%, 65% i 67%).

(akta kontroli tom I str. 5-12, 134-166)

1.1. W roku szkolnym 2020/2021¹⁰ Liceum funkcjonowało na podstawie Statutu Zespołu Szkół, nadanego przez Radę Gminy w Turobinie wraz z aktem o utworzeniu Zespołu oraz zasadami, wprowadzonymi przez Dyrektora w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Statut Zespołu był aktualny i zawierał elementy określone w art. 98 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹¹.

(akta kontroli tom I str. 5, 18-77)

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹², dnia

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Uchwałą Nr VIII/48/2019 Rady Gminy Turobin z dnia 30 maja 2019 r. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Turobinie został rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2019 r.

⁷ Uchwałą Nr VIII/50/2019 Rady Gminy w Turobinie z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie utworzenia Zespołu Szkół w Turobinie. Załącznikami do uchwały były: akt założycielski Zespołu Szkół w Turobinie oraz pierwszy statut.

⁸ Z wyjątkiem wyników egzaminu z języka rosyjskiego w 2020 r., z którego uczniowie uzyskali oceny powyżej tych średnich.

⁹ W nawiasach podano dane odpowiednio o średniej powiatowej, wojewódzkiej i krajowej.

¹⁰ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK, tj. do 5 lutego 2021 r.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 410, ze zm. – przepis został uchylony z dniem 1 września 2020 r.

11 marca 2020 r. Dyrektor zdecydowała¹³ o czasowym zamknięciu Zespołu na okres od 12 do 25 marca 2020 r. Od dnia 25 marca 2020 r., w związku z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹⁴. Dyrektor wprowadziła w Zespole, na okres do 10 kwietnia 2020 r., zdalne obowiązkowe nauczanie uczniów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość¹⁵, które następnie zostało przedłużone do 24 maja 2020 r.¹⁶ Od 25 maja 2020 r.¹⁷ Dyrektor przywróciła możliwość prowadzenia na miejscu zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych oraz konsultacji i wznowiła funkcjonowanie bibliotek szkolnych, ustanawiając równocześnie procedury bezpieczeństwa w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania COVID-19 na terenie Zespołu Szkół.

Dyrektor wprowadziła obowiązujące od 1 września 2020 r. procedury¹⁸, regulujące m.in. organizację zajęć na terenie Szkoły¹⁹. Dopuszczalnymi formami kształcenia w Szkole było kształcenie stacjonarne z zastrzeżeniem, że w przypadku wystąpienia w szkole potwierzonego zachorowania lub gdy sytuacja epidemiologiczna na danym terenie będzie tego wymagać Dyrektor, po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i za zgodą organu prowadzącego²⁰, będzie mogła zawiesić zajęcia (dla grupy, oddziału, klasy, kilku klas, etapu edukacyjnego lub całej szkoły) i wprowadzić nauczanie zdalne. Z dniem 19 października 2020 r., w związku z tym, że Szkoła znalazła się w tzw. strefie „żółtej”, Dyrektor wprowadziła, na czas nieoznaczony, częściowe ograniczenie funkcjonowania Szkoły – nauczanie hybrydowe²¹ (w systemie stacjonarnym pozostały zajęcia rewalidacyjne).

¹³ Zarządzenie Nr 4/2020.

¹⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 493., ze zm. (dalej: *rozporządzenie z 20 marca 2020 r.*).

¹⁵ Zarządzenie Nr 5/2020 z dnia 23 marca 2020 r., w którym uregulowano m.in. następujące zasady: prowadzenie codziennych zajęć wg obowiązującego planu lekcji, wpisywanie tematu w dzienniku lekcyjnym zgodnie z planem zajęć w ciągu 7 dni od przeprowadzonej lekcji; monitorowanie frekwencji uczniów w zdalnym nauczaniu; posiłkowanie się przez nauczycieli wskazanymi narzędziami (platformy, strony edukacyjne, poczta elektroniczna, wiadomości telefoniczne, Messenger, e-learning, grupy na Facebooku itp.); zdiagnozowanie możliwości w zakresie zdalnego nauczania w klasie przez wychowawców klas we współpracy z rodzicami; koordynowanie zdalnego nauczania przez wychowawców; objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną wszystkich uczniów przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga, logopedę, doradcę zawodowego, nauczyciela wspomagającego w formie zdalnej; konsultacje dla rodziców i uczniów u nauczycieli w formie wiadomości, e-maili wiadomości telefonicznych, rozmów telefonicznych itp.; monitorowanie postępów w nauce poprzez uzyskiwanie od uczniów zadanych prac w formie wiadomości, e-maili, skanów, zdjęć, poprzez odbycie rozmów na skype, czacie, wiadomości; realizację wszystkich zajęć rewalidacyjnych, rozwijających, wyrównawczych indywidualnie z każdym uczniem poprzez e-maile, wiadomości i inne w uzgodnieniu z rodzicami; korzystanie przez uczniów i nauczycieli wyłącznie z zasobów elektronicznych, a papierowych tylko tych dostępnych w domu ucznia i w domu nauczyciela; dokumentowanie pracy nauczyciela w dzienniku lekcyjnym oraz w wersji elektronicznej przesyłanych Dyrektorowi; informowanie rodziców o postępach w nauce ucznia poprzez dziennik, e-mail, wiadomość telefoniczną, rozmowę telefoniczną, chat, skype.

¹⁶ Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół w Turobinie: Nr 9/2020 z 10 kwietnia 2020 r. i Nr 10/2020 z 27 kwietnia 2020 r.

¹⁷ Zarządzenie Nr 13/2020 Dyrektora Zespołu Szkół w Turobinie z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie wprowadzenia: wewnętrznych procedur bezpieczeństwa dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania COVID-19 na terenie Zespołu Szkół; wewnętrznych procedur i bezpiecznego przebywania w Przedszkolu Samorządowym w związku z zapobieganiem i przeciwdziałaniem COVID-19.

¹⁸ Zarządzenie Nr 16/2020 Dyrektora Zespołu Szkół w Turobinie z dnia 28 sierpnia 2020 r.

¹⁹ Dla klas licealnych została wyznaczona strefa w nowym budynku na I i II piętrze.

²⁰ Gmina Turobin.

²¹ Ustalono m.in., że uczniowie odbywający naukę na odległość mogli korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zdalnej lub stacjonarnej; nauczyciele byli zobowiązani do prowadzenia zajęć, również zdalnych, za pomocą szkolnego łącza internetowego pozostając w budynku szkolnym. Uregulowano też sposób odnotowywania frekwencji na lekcjach w trakcie zdalnego nauczania – poprzez odnotowanie w dzienniku.

Od dnia 26 października 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych (tj. 5 lutego 2021 r.) nauka w Liceum odbywała się wyłącznie w formie zdalnej²² i była dokumentowana, zgodnie z wprowadzonymi zasadami, w dziennikach zajęć lekcyjnych i dziennikach zajęć dodatkowych.

(akta kontroli tom I str. 78-112)

1.2. Dyrektor wprowadziła od 25 marca 2020 r.²³ szkolne procedury pracy zdalnej (dalej: *Procedury*) oraz regulamin pracy zdalnej (dalej: *Regulamin*), określając m.in.: warunki dopuszczalności pracy zdalnej; prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika; zasady ochrony danych osobowych podczas wykonywania pracy zdalnej; ogólne zasady organizacji pracy Szkoły w czasie nauczania innego niż stacjonarne²⁴; organizację pracy w okresie zdalnego nauczania²⁵; wykorzystywane w Szkole techniki kształcenia na odległość²⁶; zasady oceniania, monitorowania postępów ucznia i informowania rodziców o postępach uczniów oraz o uzyskiwanych ocenach; zasady przeprowadzania i dokumentowania egzaminów; sposoby komunikacji z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów w okresie zdalnego nauczania; zasady pracy biblioteki szkolnej; sposób i tryb prowadzenia konsultacji dla uczniów oraz realizacji zadań w zakresie zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej w czasie nauczania innego niż stacjonarne. W trakcie zajęć online (w czasie rzeczywistym) obecność uczniów należało odnotowywać w dzienniku lekcyjnym. Jeśli lekcja nie była prowadzona w czasie rzeczywistym, tylko z wykorzystaniem innych dostępnych metod i narzędzi, to każdorazowy kontakt ucznia z nauczycielem należało traktować, jako jego obecność. Nieobecność ucznia podlegała odnotowaniu w dzienniku i wymagała usprawiedliwienia ze strony rodziców. Wychowawcy byli zobowiązani monitorować, we współpracy z nauczycielami, udział uczniów swojej klasy w nauczaniu zdalnym i informować (w najbliższym możliwym czasie) pedagoga i dyrekcję szkoły o ewentualnych trudnościach. Nauczyciele obowiązani byli planować tygodniowy zakres treści nauczania do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas, a następnie potwierdzić realizację (po zrealizowanej lekcji) poprzez wpisanie tematu w dzienniku lekcyjnym. Nauczyciele powinni byli planować zajęcia zdalne zgodnie z dotychczasowym planem lekcji, wpisując ich tematy, ze wskazaniem platformy/komunikatora, w dzienniku lekcyjnym²⁷. Obowiązkiem nauczyciela było, m.in. planowanie i realizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, według tygodniowego rozkładu zajęć, wynikających z przydziałów zgodnie z arkuszem organizacyjnym; systematyczne dokumentowanie swojej pracy w dzienniku lekcyjnym i na bieżąco monitorowanie postępów uczniów, ocenianie i weryfikowanie ich wiedzy i umiejętności. W zakresie oceniania, monitorowania postępów ucznia i informowania rodziców o postępach w nauce i uzyskiwanych ocenach, nadal pozostawały obowiązujące Szkolne Zasady Oceniania, określone w Statucie Zespołu Szkół oraz Przedmiotowe Zasady

²² Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół w Turobinie: Nr 23/2020 z dnia 23 października 2020 r.; Nr 24/2020 z dnia 6 listopada 2020 r.; Nr 25/2020 z dnia 30 listopada 2020 r.

²³ Zarządzenie Nr 7/2020 Dyrektora Zespołu Szkół w Turobinie z dnia 24 marca 2020 r.

²⁴ M.in. w zakresie zdiagnozowania potrzeb sprzętowych uczniów i nauczycieli, potrzeb szkoleń nauczycieli w zakresie pracy w chmurze, z platformami i narzędziami do kształcenia na odległość.

²⁵ W tym rekomendowane platformy: OFFICE 365, TEAMS, www.epodreczniki.pl.

²⁶ Metoda synchroniczna (nauczyciel i uczniowie pracują w jednym czasie – TEAMS); metoda asynchroniczna (w różnym czasie, np. nagrania lekcji, prezentacje, linki do materiałów edukacyjnych, dokumenty, filmy dostępne dla uczniów na platformie); łączenie pracy równoległej z pracą rozłożoną w czasie (np. wykonywanie wspólnie miniprojektu, poszukiwanie informacji w celu rozwiązania problemu i przygotowanie prezentacji efektów wspólnej pracy); materiały rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (zwłaszcza platforma e-podreczniki.pl); materiały dostępne na stronach Centralnej i Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych; materiały prezentowane w publicznej telewizji i radiofonii; testy on-line na platformach edukacyjnych.

²⁷ W razie nieobecności nauczyciela będącego na kwarantannie wyznaczony w zastępstwie nauczyciel był zobowiązany przede wszystkim do umieszczenia wskazówek i materiałów do samodzielnej pracy uczniów, a jeżeli było to możliwe z punktu widzenia organizacji pracy szkoły, mógł prowadzić zajęcia online.

Oceniania²⁸. W szczególności nadal należało przestrzegać ustalonej ilości prac klasowych i sprawdzianów, a także rejestrować je w dzienniku lekcyjnym. Postępy uczniów należało monitorować za pośrednictwem dziennika, e-maila, platformy TEAMS lub innej, poprzez: obserwację jego aktywności na platformie, na której odbywały się zajęcia, zaangażowanie w kontaktach z nauczycielem i podczas pracy grupowej, rozwiązywanie zadań i wykonywanie poleconych prac, terminowe wykonywanie zadań, podejmowanie dodatkowych aktywności, wykorzystywanie wiedzy i umiejętności wcześniej nabytych do wykonywania kolejnych zadań. Sposobami weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów były: zadania praktyczne, sprawdziany, testy, odpowiedzi ustne udzielane w czasie rzeczywistym za pomocą komunikatorów elektronicznych, odpowiedzi pisemne, przygotowanie projektu, referatu, prezentacji, obserwacja pracy ucznia, aktywność na lekcji, ocena sposobu realizacji i wyniku wykonania zadania, rozmowa podsumowująca, informacja zwrotna. Uregulowano też zasady pracy biblioteki szkolnej w okresie zdalnego nauczania i sposób i tryb prowadzenia konsultacji dla uczniów.

Stwierdzono, że wszyscy nauczyciele potwierdzili podpisami na liście fakt zapoznania się z ww. Procedurami i Regulaminem.

(akta kontroli tom I str. 113-133)

Komunikacja Dyrektora z nauczycielami odbywała się m.in. za pośrednictwem wideokonferencji, komunikatorów, drogą mailową, a z uczniami i rodzicami również za pośrednictwem strony internetowej Szkoły. Dyrektor wyjaśniła, że wprowadzone zasady uzgadniała z nauczycielami²⁹ oraz zapewniła rodzicom i uczniom możliwość konsultacji z nauczycielami³⁰, a informacje w tym zakresie były zamieszczone na stronie internetowej szkoły w zakładce „Ogłoszenia” (również wychowawcy mieli obowiązek poinformowania swoich wychowanków o ustalonych terminach i formach konsultacji). Dyrektor wyjaśniła też, że wspólnie z nauczycielami ustalono, że nie ma potrzeby modyfikacji szkolnego programu nauczania.

Od 1 września 2020 r., Dyrektor zapewniła dostęp do infrastruktury informatycznej, oprogramowania i Internetu nauczycielom, którzy jej nie posiadali, poprzez możliwość wypożyczenia szkolnego sprzętu lub umożliwienie pracy zdalnej ze szkoły. W złożonych wyjaśnieniach podała, że nauczyciele korzystali głównie z platformy TEAMS, materiałów rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, materiałów dostępnych na stronach www.gov.pl - zdalne lekcje, materiałów ze stron Centralnej i Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych oraz wskazała technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) do realizacji zajęć³¹. We współpracy z nauczycielami ustaliła źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć³²; tygodniowy zakres treści nauczania z zajęć wynikających z ramowych planów nauczania. Z nauczycielami Dyrektor uzgodniła, że nie ma potrzeby modyfikacji szkolnego programu nauczania, a w porozumieniu z Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców - że nie ma potrzeby modyfikacji w trakcie roku szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

W kwestii dotyczącej potwierdzania uczestnictwa uczniów w zajęciach i sposobu (oraz terminu) usprawiedliwiania ich nieobecności, wprowadzone zasady nakazywałyby w trakcie zajęć online (odbywanych w czasie rzeczywistym), aby

²⁸ Oceny wpisywane w miarę możliwości na bieżąco do dziennika lekcyjnego, w skali stopniowej zgodnie ze Statutem Szkoły.

²⁹ M.in. w uzgodnieniu z nauczycielami wskazała źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć, z których mogli korzystać uczniowie lub rodzice (zamieszczono je na stronie internetowej szkoły w zakładce „Uczę się w domu”).

³⁰ Odbywały się one w formie on-line w wymiarze 1 h dla wszystkich uczniów od 20 marca do 24 maja 2020 r., a od 25 maja również w trybie stacjonarnym dla uczniów klas III LO.

³¹ M.in.: wirtualne encyklopedie; e-podręczniki; arkusze google; multibooki; platforma Microsoft TEAMS; Dysk GOOGLE; wideokomunikatory.

³² Np. testy on-line na platformach edukacyjnych i inne proponowane przez nauczyciela (prezentacje, karty pracy, prace plastyczne, ćwiczenia interaktywne, linki do ciekawych stron).

obecność była odnotowywana w dzienniku lekcyjnym, a jeżeli lekcja prowadzona była nie w czasie rzeczywistym, tylko z wykorzystaniem innych dostępnych metod i narzędzi, każdorazowy kontakt ucznia z nauczycielem powinien być traktowany, jako jego obecność. Nieobecność ucznia powinna być zostać odnotowana w dzienniku i usprawiedliwiona przez rodzica. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK (5 lutego 2021 r.), w Szkole nadal obowiązują określone w Procedurach warunki i sposób przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, sprawdzającego, poprawkowego; sposoby ustalenia rocznej klasyfikacji i warunki i sposoby zaliczania zajęć.

W roku szkolnym 2020/2021 (wg stanu na koniec stycznia 2021 r.) w Szkole nie obowiązywał dziennik elektroniczny, tylko dziennik papierowy, w którym nauczyciele na bieżąco zapisywali realizowane treści nauczania.

(akta kontroli tom I str. 16-17, 167-196)

1.3. W ww. okresie w Liceum zatrudnionych było: 17 nauczycieli, w wymiarze 6,42 etatu (2018/2019), 18 na 10,52 etatu (2019/2020) i 20 na 10,55 etatu (2020/2021). Wszyscy zatrudnieni nauczyciele posiadali wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. W kadrze pedagogicznej LO największą grupę stanowili:

- nauczyciele dyplomowani, których było odpowiednio 11 (64,7%), 11 (61,1%), 13 (65%),
- nauczyciele mianowani stanowili odpowiednio 23,5% (cztery osoby), 22,2% (cztery osoby) i 20% (cztery osoby),
- nauczyciele kontraktowi stanowili odpowiednio; 11,8% (dwie osoby), 33,3% (sześć osób) i 20% (cztery osoby).

Na pełnym etacie zatrudnionych było odpowiednio: dwóch nauczycieli (11,8%), trzech (16,7%) oraz czterech (20%). Niepełnozatrudnieni nauczyciele stanowili: 88,2% (15 osób), w roku szkolnym 2018/2019, 83,3% (15 osób), w roku szkolnym 2019/2020 i 80% (16 osób) w roku szkolnym 2020/2021. Na urloпах dla poratowania zdrowia były trzy osoby (2018/2019)³³, na emeryturę odeszła jedna osoba (2019/2020), a na kwarantannie przebywały trzy osoby (w tym jedna w izolacji domowej).

Tygodniowa liczba wszystkich godzin dydaktyczno-wychowawczych oraz opiekuńczych³⁴ wynosiła: w roku szkolnym 2018/2019 – 102,5 godz., w 2019/2020 – 161,5 godz., w 2020/2021 – 178 godz. W roku szkolnym 2018/2019 nie udokumentowano realizacji zajęć pozalekcyjnych, w 2019/2020 zajęć tego typu było 9 godzin, a w 2020/2021 – 6 godzin. W badanym okresie nie wystąpiły braki kadrowe³⁵.

(akta kontroli tom II str. 66-70, 74-76, 84-102, 135-149, 334-340)

Godziny ponadwymiarowe (w układzie tygodniowym) w badanym okresie realizowało odpowiednio: dwóch nauczycieli (11,8%)³⁶; jeden nauczyciel (5,6%) i czterech (20%)³⁷.

³³ Urlopy dla poratowania zdrowia nie związane były ze stanem pandemii.

³⁴ Według arkuszy organizacyjnych Zespołu Szkół zatwierdzonych na 30 września w kolejnych latach szkolnych objętych badaniem dla Liceum.

³⁵ Stan zatrudnienia w LO był adekwatny do realizowanych zadań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych i nie było potrzeby przeprowadzania dodatkowej rekrutacji nauczycieli. Diagnozowanie struktury zatrudnienia w Zespole Szkół, w tym w Liceum realizowane było na podstawie analizowania danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) udostępnionych przez Kuratorium Oświaty w Lublinie, danych Urzędu Gminy w Turobinie oraz z przeprowadzonych rozmów i wywiadów z nauczycielami Zespołu. Analizowane były również potrzeby i plany nauczycieli poszczególnych przedmiotów oraz ich sytuacja społeczna i materialna.

³⁶ Wymiar godzin ponadwymiarowych w roku szkolnym 2018/2019 dla dwóch nauczycieli wynosił odpowiednio z matematyki - 3,7 godz., z chemii i fizyki - 3,2 godz.

³⁷ Wymiar godzin ponadwymiarowych w roku szkolnym 2020/2021 dla nauczycieli języka polskiego 0,4 godz., chemii i fizyki – 1,6 godz., z historii i wiedzy o społeczeństwie – 3,4 godz., z języka rosyjskiego – 1,0 godz.

Od marca do grudnia 2020 r. łączna liczba godzin ponadwymiarowych wyniosła 132,6 godzin, w tym w poszczególnych miesiącach wynosiła: - 5,6 godz. w marcu, maju, czerwcu, 7 godzin w kwietniu, 25,6 godz. we wrześniu, listopadzie i grudniu, a najwyższy poziom osiągnęła w październiku - 32 godz. Liczba godzin doraźnych związanych z zastępstwami w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/21 wynosiła łącznie 33 godziny i dotyczyła 8 godzin w marcu 2019 r., 5 godzin we wrześniu 2020 r. oraz 20 godzin w październiku 2020 r.

(akta kontroli tom II str. 77-79, 82)

W arkuszu organizacyjnym ZSOiZ na rok szkolny 2018/2019 godziny ponadwymiarowe przydzielono nauczycielom: z matematyki w wymiarze 3,7 godziny oraz z chemii i fizyki w wymiarze 3,2 godz.³⁸ Uchwałami Rady Gminy nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze w szkołach prowadzonych przez Gminę Turobin obniżono tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych określony w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela³⁹ (dalej: *KN*) - na stanowisku dyrektora ZSOiZ do 5 godz. tygodniowo, a dla wicedyrektora ZSOiZ do 9 godzin tygodniowo. Wójt Gminy Turobin wyraził zgodę na realizowanie godzin ponadwymiarowych w Liceum w wymiarze po 4 godz. lekcji odpowiednio z chemii i matematyki⁴⁰. Równocześnie w tym samym roku szkolnym ówczesna Dyrektorka ZSOiZ była zatrudniona, jako nauczyciel w innej szkole w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Zagadnienie opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W arkuszu organizacyjnym ZSOiZ na rok szkolny 2018/2019 uwzględniono:

- zajęcia rewalidacyjne dla jednego ucznia⁴¹, w wymiarze jednej godziny, zamiast dwóch. Zagadnienie opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
- godziny do dyspozycji dyrektora (trzy), które zostały przeznaczone w całości na zwiększenie godzin z języka polski i matematyki,
- nie zaplanowano zajęć pozalekcyjne związanych z rozwojem zainteresowań uczniów (zagadnienie to opisano w punkcie 2.1. wystąpienia).
- zajęcia pedagoga w wymiarze 5 godz. tygodniowo, Rada Gminy, jako organ prowadzący uchwałą z dnia 27 lutego 2018 r. określiła obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin dla pedagoga na 22 godziny⁴². Natomiast w ww. arkuszu ówczesna Dyrektorka ZSOiZ uwzględniła zajęcia pedagoga w wymiarze 5 godz. tygodniowo. Zagadnienie opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
- nie określono wymiaru godzin zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pomimo obowiązku wynikającego z § 17 ust. 2a pkt. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli⁴³ (zagadnienie opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

Arkusze organizacyjne Zespołu Szkół z lat 2019/2020 i 2020/21 zawierały prawidłowo i zgodnie z przepisami określone: zajęcia rewalidacyjne, zajęcia pozalekcyjne, godziny ponadwymiarowe, godziny do dyspozycji dyrektora, wymiar godzin pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz godziny pedagoga.

(akta kontroli tom II str. 77-79, 82-86, 103-106, 107-108, 126-131, 150-158, 362)

³⁸ W okresie od 1 września 2015 r. do 31 sierpnia 2019 r. nauczyciel chemii i fizyki był Dyrektorem ZSOiZ, a nauczyciel matematyki był Wicedyrektorem ZSOiZ.

³⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.

⁴⁰ Dla byłej Dyrektorki ZSOiZ zgoda dotyczyła 4 godz. chemii poziom rozszerzony (po przeliczeniu pensum 3,2 godz.), dla byłej Wicedyrektorki zgoda dotyczyła 4 godz. matematyki (po przeliczeniu pensum 3,7 godz.).

⁴¹ Orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Biłgoraju nr 106/1313/17/18 z dnia 6 lipca 2018 r.

⁴² Uchwała Nr XLII/245/2018 Rady Gminy Turobin z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

⁴³ Dz. U. z 2017 r. poz. 649 ze zm. uchylony z dniem 1 września 2020 r.

Nauczyciele Liceum byli zatrudnieni również w innych szkołach wchodzących w skład Zespołu Szkół (uzupełnienie pensum), jak i w innych szkołach na terenie powiatu biłgorajskiego oraz w Zamościu⁴⁴. W roku szkolnym 2018/2019 w innych szkołach zatrudnionych było 11 nauczycieli Zespołu (64,7% stanu kadry), którzy realizowali w nich 118 godzin lekcyjnych, w roku szkolnym 2019/2020 sześciu (33,3%) pracowało w innych szkołach, w których realizowali 35 godzin zajęć, w roku szkolnym 2019/2020 w innych szkołach pracowało dziewięciu nauczycieli (45%), którzy realizowali 46,6 godzin zajęć⁴⁵.

(akta kontroli tom II str. 74-79, 126-134)

Wszyscy nauczyciele uczący w LO⁴⁶ w badanym okresie posiadali kwalifikacje pedagogiczne oraz kwalifikacje do realizowanych przydzielonych im zajęć edukacyjnych, zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli⁴⁷.

W Liceum nie wystąpiła sytuacja, w której nauczyciele byliby zobowiązani do wykonywania jakichkolwiek nieodpłatnych zajęć w ramach 40 godzin pracy, za które powinni dostawać gratyfikacje lub byli dodatkowo wynagradzani za zajęcia w ramach 40 godzinnego tygodnia pracy. Nauczyciele otrzymywali wynagrodzenie za wszystkie zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone bezpośrednio z uczniami, a także za zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów oraz zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do lekcji, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

(akta kontroli tom II str. 77-79, 109-125, 135-149, 334-361)

1.4. W okresie objętym kontrolą faktyczny czas pracy nauczycieli realizowany w ramach pensum, był ewidencjonowany w dziennikach lekcyjnych. Dodatkowo, od 25 marca 2020 r.⁴⁸, nauczyciele przesyłali, w wersji elektronicznej, dzienne i tygodniowe rozliczenia czasu pracy⁴⁹, a następnie uzupełniali ewidencję w dziennikach lekcyjnych. Na wybranej do kontroli próbie⁵⁰ (dzienniki lekcyjne dla klasy „Ia” Liceum w roku szkolnym 2019/2020 i klasy „IIb” w roku szkolnym 2020/2021) stwierdzono, że rozliczenie zajęć odbyło się zgodnie z ustalonymi zasadami, w okresach tygodniowych w dziennikach lekcyjnych i dziennikach zajęć. W dziennikach znajdują się też adnotacje o przeprowadzonej przez Dyrektora ich kontroli (trzech każdego z tych dzienników).

Przeprowadzone w trakcie niniejszej kontroli NIK oględziny obserwacji lekcji z wykorzystaniem platformy TEAMS wykazały, że za jej pomocą Dyrektor ma podgląd na prowadzone zajęcia w czasie rzeczywistym, może na ekranie obserwować przebieg zajęć oraz zweryfikować czas pracy nauczyciela realizującego zajęcia.

W dniach 12 – 13 marca 2020 r. w Liceum zajęcia dydaktyczne i wychowawcze były zawieszane. Jak podała Dyrektor, nie zwalniało to nauczycieli z obowiązku świadczenia pracy i nauczyciele świadczący pracę w tych dniach otrzymali z tego tytułu wynagrodzenie w składnikach i wysokości wynikających z ich uprawnień.

⁴⁴ Szkoły z terenu powiatu Biłgorajskiego (cztery szkoły) oraz z Zamościa (jedna szkoła).

⁴⁵ Odrębny stosunek pracy w innych szkołach.

⁴⁶ Próbą do badania objęto 20 nauczycieli pracujących w Liceum.

⁴⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1289.

⁴⁸ Zgodnie z § 1 pkt 15 Zarządzenia Nr 5/2020 Dyrektora w sprawie obowiązkowego zdalnego nauczania.

⁴⁹ Rozliczenia te zawierały w szczególności dane: nazwisko nauczyciela, nazwę przedmiotu, tematykę zrealizowanych danego dnia zajęć zgodnie z podstawą programową, liczbę godzin, wykorzystane narzędzia komunikacji zdalnej.

⁵⁰ Zgodność zapisów w rozliczeniach przesyłanych Dyrektorowi w formie elektronicznej z zapisami w papierowym dzienniku lekcyjnym sprawdzono na rozliczeniu czasu pracy losowo wybranego nauczyciela matematyki i informatyki (i równocześnie prowadzącego Kółko „Młodzi Pitagorasi” w ramach zajęć rozwijających uzdolnienia): w kwietniu i maju 2020 r.

Dyrektor, w wydanym 11 marca 2020 r. komunikacie (dalej: *Komunikat z 11 marca*), zaleciła nauczycielom realizację w tym czasie m.in. przygotowania i przesyłania uczniom materiałów powtórzeniowych do samodzielnej pracy w domu. Nauczyciele (w szczególności wychowawcy) byli zobowiązani do zdiagnozowania dostępności uczniów do sprzętu komputerowego i Internetu. W okresie zawieszenia zajęć dydaktycznych i wychowawczych w Szkole, zgodnie z Komunikatem z 11 marca, była możliwość (na wniosek nauczyciela) świadczenia przez nauczycieli pracy zarówno w miejscu pracy⁵¹, jak też poza miejscem jej wykonywania (praca zdalna). Dyrektor dokonała modyfikacji czasu trwania lekcji - z 45 minut na 30 minut pracy z uczniem.

Między 16 i 24 marca 2020 r. nauczyciele wysyłali materiały do samodzielnej pracy ucznia, zamieszczali materiały, wykorzystując wskazane przez MEN platformy na stronie internetowej szkoły (www.zsturobin.szkolnastrona.pl) w zakładce „Uczymy się w domu” oraz kontaktując się z uczniami poprzez dostępne komunikatory. W okresie od 25 marca do 24 czerwca 2020 nauczyciele korzystali z materiałów wskazanych przez MEN oraz prowadzili lekcje on-line poprzez platformy: TEAMS, Classrom, Discord oraz wideo-czat Messenger. Od 26 października 2020 r. wszyscy nauczyciele wykorzystywali ujednoliconą platformę Microsoft TEAMS.

Dominującą formą nauczania w czasie obowiązywania pracy zdalnej, jak wynika z wyjaśnień Dyrektor, był kontakt nauczyciela z uczniami online, a przyjęta w szkole organizacja pracy zdalnej umożliwiła i zapewniła dotarcie do wszystkich uczniów. Zdaniem Dyrektor nie wystąpiły trudności przy realizacji przez nauczycieli zadań wynikających z realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

W toku kontroli, na podstawie analizy zapisów w wybranej próbie dzienników lekcyjnych⁵² stwierdzono, że w okresie od 16 marca do 30 czerwca i od 26 października do 31 grudnia średnia frekwencja w czasie nauki realizowanej w trybie zdalnym wynosiła odpowiednio: 100% i 93,6% i była wyższa od analogicznego okresu, kiedy zajęcia odbywały się w Szkole w trybie stacjonarnym (77,4% i 89,1%). Wysoka była też frekwencja na zajęciach dodatkowych⁵³ - 91,5% przy nauce stacjonarnej i 98,6% - w formie zdalnej.

(akta kontroli tom I str. 79-80, 197-213, 216-217, tom II str. 233-234)

Liczba niezrealizowanych godzin lekcyjnych podczas nauki zdalnej w miesiącach marzec – czerwiec 2020 r. wynosiła 54 godz., co stanowiło 4,3% ogólnej liczby przewidzianych w planie na ten okres (1 244). Dotyczyło to dwóch dni, tj. 12 i 13 marca, kiedy nie odbywały się zajęcia w szkole, a nauczyciele wykonywali inne przydzielone zadania. W trzech pierwszych miesiącach roku szkolnego 2020/2021 z uwagi na przypadki absencji chorobowej i niemożność zorganizowania zastępstw nie zrealizowano 12 dni (0,7 % godzin z zaplanowanych ogółem). Dla porównania, w takim samym przedziale czasowym w roku 2019, liczba niezrealizowanych godzin wyniosła łącznie 3 (1 w maju i 2 w listopadzie). Stopień zrealizowanych zajęć w czasie, gdy nauka w Szkole odbywała się głównie w formie zdalnej⁵⁴ był wyższy niż w porównywalnym okresie rok wcześniej, głównie z powodu większej liczby oddziałów w Liceum.

⁵¹ Nauczyciele przygotowali i przesyłali uczniom materiały korzystając ze sprzętu na terenie Szkoły.

⁵² Sprawdzono dla wszystkich klas LO w miesiącach: marzec (od 16 marca) - czerwiec 2019 r. (rok szkolny 2018/2019), marzec (od 16 marca) - czerwiec 2020 r. (rok szkolny 2019/2020 – nauka zdalna), październik (od 26 października) – grudzień 2019 r. (rok szkolny 2019/2020) i październik (od 26 października) – grudzień 2020 r. (nauka zdalna).

⁵³ Spośród 7 rodzajów zajęć rozwijających (z informatyki, biologii, matematyki, sportu, języka angielskiego, chemii – kółko „Alchemik” i muzyki – chór) sprawdzeniu poddano, na podstawie zapisów w dziennikach dodatkowych, 3 rodzaje zajęć (chór, zajęcia rozwijające z języka angielskiego i zajęcia rozwijające z chemii).

⁵⁴ Od 1 września do 18 października 2020 r. nauka w Liceum odbywała się w trybie stacjonarnym, a od 19 do 25 października 2020 r. w Szkole obowiązywało nauczanie hybrydowe, a następnie - do dnia kontroli (koniec stycznia 2021 r.) - nauczanie zdalne.

Nauczyciele LO nie brali udziału w ogólnopolskim strajku nauczycieli w 2019 r.

(akta kontroli tom I str. 214-215)

Na podstawie analizy arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2019/2020, planu pracy i dzienników lekcyjnych dla wybranej jednej klasy LO („Ia”) stwierdzono, że objęci próbą kontrolną NIK nauczyciele⁵⁵, z których dwoje było zatrudnionych w Liceum w pełnym wymiarze godzin, zrealizowali wszystkie zaplanowane zajęcia dydaktyczno-wychowawcze we wszystkie dni robocze tygodnia⁵⁶. Dyrektor weryfikowała liczbę zrealizowanych zajęć, kontrolując dzienniki lekcyjne oraz dzienniki zajęć i poprzez tygodniowe rozliczenia (w czasie pracy zdalnej) przesyłane przez nauczycieli (zawierające m.in. datę, temat jednostki lekcyjnej i sposób prowadzenia zajęć z nazwą wykorzystanych platform i programów).

W kwestii monitorowania realizacji przez nauczycieli treści programowych Dyrektor w złożonych wyjaśnieniach m.in. podała, że w ramach nadzoru pedagogicznego prowadzony był monitoring tzw. „starej” (z 2012 r.) podstawy programowej poprzez kartę monitoringu z rozliczeniem zrealizowanych godzin w cyklu 3-letnim⁵⁷, monitorowanie realizacji podstawy programowej prowadziła w aspektach: planowanie i systematyczność realizacji zaproponowanego przez nauczyciela programu (rozkład materiału nauczania i jego zgodność z treściami i celami podstawy programowej przedmiotu); zgodność realizacji z zalecanymi sposobami i warunkami (wg podstawy programowej z 2012 r. warunki te były „zalecane”, a wg nowej podstawy programowej – „obowiązujące”). Efekty realizacji, osiągnięcie celów edukacyjnych monitorowała poprzez obserwację zajęć (uwzględniającą cele i treści z podstawy programowej oraz warunki i sposoby jej realizacji), kontrolę dzienników lekcyjnych, analizę wyników nauczania, analizę wyników obserwacji pedagogicznych, analizę efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli tom I str. 218-220, 455-463, tom II str. 87)

1.5. Ewidencjonowaniu faktycznego czasu pracy nauczycieli podlegały zajęcia realizowane w ramach pensum, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub na ich rzecz, które były rejestrowane i rozliczane w okresach tygodniowych w dziennikach lekcyjnych lub dziennikach zajęć (dotyczyło to również godzin ponadwymiarowych i zastępstw). W kwestii monitorowania i ewidencjonowania faktycznego czasu pracy nauczycieli, wynikającego z art. 42 ust. 1 ustawy KN, w tym zajęć i czynności związanych z przygotowaniem do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym oraz nadzorowania przestrzegania tygodniowej normy 40 godzin pracy nauczycieli, Dyrektor w złożonych wyjaśnieniach podała, że przepisy ww. ustawy nie zobowiązują do ewidencjonowania zadań i czynności wykonywanych w ramach pozostałych obowiązków nauczycielskich. Udokumentowaniem przydziału zadań, uwzględniającego 40 godzinny tydzień pracy był arkusz organizacyjny, dzienniki zajęć, protokoły posiedzeń, powołane zespoły zadaniowe, protokoły egzaminów. W ramach czasu pracy nauczyciel, poza obowiązkowym pensum, realizuje inne zadania statutowe szkoły, jak też przygotowuje się do zajęć i doskonali zawodowo. Wszystkie te czynności wykonywane przez nauczyciela, uznaje się w myśl obecnie obowiązujących przepisów za zajęcia wykonywane w ramach 40 godzinnego, tygodniowego czasu pracy.

(akta kontroli tom II str. 456, 460)

⁵⁵ 16% pracujących w LO.

⁵⁶ Kontrolą objęto wybrane dwa miesiące roku szkolnego 2019/2020, tj.: wrzesień 2019 r. (nauka w trybie stacjonarnym) i maj 2020 r. (nauka zdalna).

⁵⁷ Szkoły utworzone w starym systemie edukacyjnym mogły elastycznie (zgodnie ze szkolnym planem nauczania) realizować dotychczasowy ramowy plan nauczania, który określał minimalne wymiary godzin dla każdego przedmiotu do realizacji w 3-letnim cyklu nauczania.

Nauczyciele Liceum podnosili swoją wiedzę ogólną i zawodową uczestnicząc w różnych formach doskonalenia zawodowego – dotyczyło to w roku szkolnym 2018/19 - 17, w roku szkolnym 2019/2020 – 18, a w roku szkolnym 2020/21 - 20 nauczycieli. W okresie objętym kontrolą 100% nauczycieli uczestniczyło w szkoleniowych radach pedagogicznych, które, w latach 2018/2019 – 2019/2020 dotyczyły: stresu i sposobów radzenia sobie z nim, samookaleczeń, jako sposobów radzenia sobie z bólem, profilaktyki uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych i szkolenia przewodniczących i członków zespołów egzaminacyjnych i zespołów nadzorujących egzamin maturalny i ośmioklasisty; a w roku 2020/2021 - zastosowania pakietu MICROSOFT 365 w zdalnym nauczaniu – używanie platformy TEAMS (uczestniczyło 100% nauczycieli) i szkolenie członków zespołu nadzorującego egzamin zawodowy w sesji styczeń, luty 2021 r. (uczestniczyło pięciu nauczycieli). Nauczyciele (sześciu) ukończyło też studia podyplomowe⁵⁸ (wszyscy w roku szkolnym 2018/2019), a ponadto, w latach 2018/2019 – 2019/2020 uczestniczyli w kursach i seminariach. W tych latach szkolnych wszyscy nauczyciele uczestniczyli w co najmniej jednej z ww. form doskonalenia. W roku szkolnym 2020/2021, poza szkoleniowymi radami pedagogicznymi dodatkowo 15% nauczycieli uczestniczyło w szkoleniach związanych z organizacją pracy w okresie pandemii.

Analiza akt osobowych i zapisów w księgach protokołów rad pedagogicznych w odniesieniu do wybranej losowo próby⁵⁹ (15% nauczycieli Liceum) potwierdziła ukończenie przez nich stosownych form kształcenia i doskonalenia zawodowego.

(akta kontroli tom I str. 221-241)

Z wyjaśnienia Dyrektor wynika, że w okresie 12 - 25 marca 2020 r. nauczyciele realizowali samodoskonalenie w zakresie zbierania informacji o dostępnych platformach i portalach edukacyjnych, które mogliby wykorzystać na poczet kształcenia na odległość, zapoznawali się z procedurami, i regulaminami wprowadzonymi przez dyrektora dotyczącymi nauczania zdalnego oraz uczestniczyli w konferencjach i szkoleniach internetowych, natomiast szkolenia potwierdzone certyfikatem uczestnictwa nauczyciele realizowali od 29 kwietnia 2020 r. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli były diagnozowane m.in. na podstawie wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz ewaluacji wewnętrznej i zamieszczane w wewnętrznych planach doskonalenia zawodowego, przyjmowanych na posiedzeniach rady pedagogicznej do realizacji w poszczególnych latach szkolnych. Nie wystąpiły przypadki odmowy udziału nauczycieli w szkoleniu/doskonaleniu zgodnym z potrzebami szkoły.

(akta kontroli tom I str. 459)

Dyrektor Zespołu przedkładała do organu prowadzącego stosowne wnioski o dofinansowanie kosztów doskonalenia zawodowego nauczycieli, realizowanego w szczególności w formie studiów podyplomowych. Zaplanowana w budżecie gminy kwota na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli była rozdzielona przez Wójta Gminy Turobin, w porozumieniu z dyrektorami szkół, między prowadzone przez Gminę szkoły. Zgodnie z zarządzeniami Wójta w sprawie ustalenia planu finansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Turobin⁶⁰ wysokość środków finansowych zaplanowanych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli Zespołu Szkół wynosiła: 4,5 tys. zł w 2018 r., 18,4 tys. zł w 2019 r. Na 2020 r. zaplanowano w budżecie gminy 20,5 tys. zł. Wykonanie wydatków w tym zakresie w latach 2018 –

⁵⁸ Tematyka studiów podyplomowych: edukacja dla bezpieczeństwa; podstawy przedsiębiorczości; historia i wiedza o społeczeństwie; geografia w szkole; matematyka.

⁵⁹ Teczki akt osobowych: ZST 120-42, ZST 120-7 i ZST 120-39.

⁶⁰ Zarządzenia Nr: 9 z 5 lutego 2018 r.; Nr z 5 listopada 2018 r.; Nr 23 z 11 marca 2019 r.; Nr 111 z 3 grudnia 2019 r.; Nr 13 z 22 stycznia 2020 r.

2019 wyniosło odpowiednio: 4,1 tys. zł; 9,9 tys. zł, tj. 91% i 54%. W 2020 r. nie poniesiono żadnych wydatków – doskonalenie zawodowe nauczycieli w tym okresie było realizowane w formie kursów online i szkoleń rad pedagogicznych.

Co do sprawozdań przedkładanych organowi prowadzącemu do 31 marca, Dyrektor wyjaśniła, że od 2015 r., tj. od wejścia w życie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 listopada 2015 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków⁶¹ dyrektor szkoły nie miał obowiązku przedkładania sprawozdania z wykorzystania środków przeznaczonych na dofinansowanie doskonalenia do organu prowadzącego.

(akta kontroli tom I str. 242-300, 459-460)

1.6. Dyrektor podała, że monitorowała faktyczne obciążenie pracą nauczycieli poprzez ankietę „Samooceńca pracy nauczyciela”, a także planując i organizując pracę nauczycieli, zlecając dodatkowe zadania związane np. z akademiami, apelami, uwzględniając specyfikę nauczanych przedmiotów przez nauczycieli. Przydział zadań innych, niż te wynikające z zajęć dydaktyczno-wychowawczych, z uwzględnieniem faktycznego obciążenia pracą oraz normą 40 godzinnego tygodnia pracy zostały z nauczycielami omówione i wyjaśnione. Wyjaśniła też, że nie zlecała pozostawiania poza godzinami pracy.

(akta kontroli tom I str. I str. 460)

1.7.1. W latach szkolnych 2019/2020-2020/2021 nauczycielom zostały zapewnione podstawowe i niezbędne warunki organizacyjne do wykonywania zadań dydaktycznych i wychowawczych. W czasie nauki stacjonarnej zajęcia dydaktyczne Liceum realizowane były w ośmiu salach lekcyjnych, zlokalizowanych na pierwszym i drugim piętrze segmentu B budynków Zespołu. Na pierwszym piętrze znajdowały się cztery sale lekcyjne, w tym pracownie polonistyczna, matematyczna, języka rosyjskiego i niemieckiego oraz gabinety Dyrektora i Wicedyrektorów Zespołu, pomieszczenia techniczne oraz pomieszczenia sanitarnohigieniczne⁶². Na drugim piętrze znajdowały się cztery pracownie tematyczne z zapleczem⁶³ oraz biblioteka. Liceum korzysta z pracowni geograficznej, sali muzycznej oraz sali gimnastycznej znajdujących się w budynku Szkoły Podstawowej (segment C).

Sale lekcyjne ogólne oraz pracownie spełniały wymagania dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi (we wszystkich klasach i pracowniach zapewniony został dostęp światła dziennego, w salach zainstalowano sufitowe oświetlenie jarzeniowe, podłogi wykonane były z paneli drewnianych lub z płytek ceramicznych tzw. gres). Wysokość wszystkich pomieszczeń znajdujących się w LO (segment B) wynosiła 3,2 m. We wszystkich pomieszczeniach sanitarnohigienicznych (szatnie przy sali gimnastycznej, toalety, umywalki) zapewniono dostęp ciepłej i zimnej wody oraz środki higieniczne i dezynfekujące.

Stwierdzono, że:

– teren Zespołu Szkół był ogrodzony panelami ogrodzeniowymi, z których 18 miało ostro zakończone pręty⁶⁴. W ogrodzeniu były zamontowane cztery furtki

⁶¹ Dz. U z 2015 r. poz. 1973, ze zm.

⁶² Toalety przeznaczone dla uczniów oraz oddzielne dla nauczycieli i personelu Zespołu Szkół.

⁶³ Pracownie informatyki, chemiczno-fizyczna, biologiczna, historyczna.

⁶⁴ § 41 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U z 2019 r. poz. 1065 stanowi, że umieszczanie na ogrodzeniach, na wysokości mniejszej niż 1,8 m, ostro zakończonych elementów, drutu kolczastego, tłuczonego szkła oraz innych podobnych wyrobów i materiałów jest zabronione.

- wyściowe. Dwie z nich, znajdujące się od strony wejścia głównego do budynku Zespołu, otwierały się na zewnątrz działki,
- schody prowadzące do wejścia głównego oraz schody wszystkich wejść bocznych do budynków zajmowanych przez Zespół⁶⁵, nie zostały dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- znajdujące się budynkach Zespołu pomieszczenia sal lekcyjnych, gabinetów pedagoga i psychologa oraz klatki schodowe pomiędzy piętrami, schody w łącznikach prowadzące do poszczególnych segmentów, budynkach zajmowanych przez Zespół nie były dostosowane do przemieszczania się osób niepełnosprawnych, w szczególności z dysfunkcją narządów ruchu,
- pomieszczenia sanitarno-higieniczne na parterze oraz na pierwszym i drugim piętrze budynków Zespołu ze względu na szerokość drzwi wejściowych do toalet i kabin (70 cm), nie były dostępne dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządów ruchu,
- budynki, które zajmuje Zespół Szkół, w tym LO (segmenty A, B, C) nie były wyposażone w dźwig osobowy lub inne urządzenie techniczne umożliwiające osobom niepełnosprawnym dostęp do pomieszczeń położonych na poszczególnych kondygnacjach.

W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor Zespołu podała, że Zespół Szkół mieści się w budynku złożonym z segmentów, które były wznoszone w latach i podlegały różnym zapisom prawa budowlanego. Obejmując funkcję dyrektora zastała budynek niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W budżecie Gminy na rok 2019 i 2020 nie zostały zaplanowane środki na dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych. Środki uwzględnione w planie finansowym Zespołu Szkół są również niewystarczające do wykonania dostosowania obiektu dla osób niepełnosprawnych. Zagadnienia zapewnienia bezkonfliktowego dojścia do budynku dla osób niepełnosprawnych bez konieczności pokonania przeszkód oraz dostosowania pomieszczeń higienicznosanitarnych były przedstawiane do organu prowadzącego. W trakcie prowadzonych rozmów organ prowadzący zobowiązał się do wystąpienia z wnioskiem do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, w sprawie skorzystania z programu „Dostępność Plus”.

(akta kontroli tom II str. 1-50, 60-64)

1.7.2. Analizą objęto wyposażenie w pomoce naukowe czterech pracowni przedmiotowych: biologicznej, historycznej, chemiczno-fizycznej i informatycznej. Pracownie te wyposażone były w pomoce dydaktyczne oraz materiały i sprzęt niezbędny do realizacji podstawy programowej, m.in. każda pracownia wyposażona była w: projektor multimedialny oraz zestawy multimedialne (odtwarzacze CD i DVD, zestawy głośników), a także w komputery z dostępem do Internetu, telewizory, odpowiednią do rodzaju pracowni literaturę tematyczną, literaturę pomocniczą do nauki przedmiotu, w tym podręczniki, filmy edukacyjne, tablice, preparaty (pracownia biologiczna).

Zajęcia z wychowania fizycznego dla uczniów LO w czasie nauki stacjonarnej odbywały się w sali gimnastycznej (segment C) oraz na boiskach zewnętrznych (boisko do koszykówki pomiędzy segmentami B i C oraz boisko do piłki nożnej).

W pracowniach komputerowej, chemiczno-fizycznej, w sali gimnastycznej oraz na boiskach zewnętrznych wywieszono instrukcje bhp pracy ze sprzętem i wyposażeniem pracowni. Przy boisku wewnętrznym znajdującym się pomiędzy segmentami B i C przy wejściu do sali gimnastycznej umieszczono regulaminy korzystania z obiektów.

W roku szkolnym 2018/2019 były Dyrektor ZSOIZ nie określił szczegółowego wykazu materiałów niezbędnych do wykonywania czynności wchodzących w zakres

⁶⁵ Trzy wejścia do budynków zajmowanych przez Zespół Szkół.

obowiązków nauczyciela LO, stosownie do specyfiki danej szkoły, o którym mowa w § 3 rozporządzenia MEN z 17 grudnia 2010 r. Zagadnienia opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W latach szkolnych 2019/2020 - 2020/2021 wykaz taki został sporządzony. W złożonym wyjaśnieniu obecna Dyrektor Zespołu podała, że nauczyciele mają pełny dostęp do materiałów niezbędnych do wykonywania czynności wchodzących w zakres obowiązków nauczyciela, stosownie do specyfiki szkoły oraz zapewnione warunki realizacji podstawy programowej. Wszyscy nauczyciele zostali ustnie poinformowani podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej o możliwości nieograniczonego korzystania z urządzeń ułatwiających pracę: drukarek, kserokopiarek, skanerów, urządzeń wielofunkcyjnych, sprzętu komputerowego oraz programów edukacyjnych, materiałów biurowych np. papier, pisaki do tablic suchościeralnych, kredy, gąbek do tablic, itp. Nie limitowano i nie ewidencjonowano dostępu do ww. urządzeń i materiałów. Nauczyciele korzystali z nieograniczonego dostępu do Internetu.

(akta kontroli tom II str. 1-50, 61-64, 334-340)

1.7.3. Analiza rozkładu zajęć (tygodniowych planów lekcji dla poszczególnych klas Liceum) i przydziałów sal dla poszczególnych klas wykazała, że:

- w roku szkolnym 2018/2019:

- w pracowni biologicznej (sala nr 9) na 11 godzin zajęć lekcyjnych w tygodniu, lekcje z biologii obejmowały - 4 godz. (36%), pozostałe lekcje to chemia – 2 godz., historia – 2 godz. j. angielski – 2 godz., j. rosyjski – 1 godz. Jednocześnie w rozkładzie tygodniowym lekcje z biologii w łącznym wymiarze 3 godzin prowadzone były w innych salach nr 8 – 1 godz., nr 38 – 1 godz. oraz sala bez numeru – 1 godz.;
- w pracowni historycznej (sala nr 17) na 8 godzin zajęć lekcyjnych w tygodniu, lekcje z historii dotyczyły – 5 godz. (62,5%) pozostałe lekcje to edukacja dla bezpieczeństwa – 1 godz., godz. wychowawcza – 1 godz., WOS – 1 godz. Lekcje z historii w wymiarze 2 godz. tygodniowo odbywały się również w sali nr 9 (pracownia biologiczna);
- w pracowni informatycznej realizowana była tylko 1 godzina tygodniowo zajęć z informatyki;
- w pracowni chemiczno-fizycznej (sala nr 8) na 8 godzin zajęć lekcyjnych w tygodniu lekcje z chemii lub fizyki dotyczyły – 7 godzin (87,5%), a jedna godzina zajęć dotyczyła biologii.

- w roku szkolny 2019/2020 w okresie od 1 września 2019 r. do 12 marca 2020 r.⁶⁶, realizowano tygodniowe plany lekcji, według których prowadzono zajęcia w pracowniach:

- w pracowni biologicznej (sala nr 9) na 9 godzin zajęć lekcyjnych w tygodniu, lekcje z biologii dotyczyły - 8 godz. (89%), pozostałe lekcje to język polski – 1 godz.,
- w pracowni historycznej (sala nr 17) na 23 godziny zajęć lekcyjnych w tygodniu, lekcje z historii dotyczyły – 13 godz. (57%) pozostałe lekcje to edukacja dla bezpieczeństwa – 2 godz., muzyka – 1 godz., j. angielski – 1 godz., WOS – 4 godz., religia – 1 godz., godzina wychowawcza – 1 godz. Lekcje z historii w wymiarze 1 godz. tygodniowo odbywały się również w sali nr 9 (pracownia biologiczna);
- w pracowni informatycznej realizowana były 3 godziny tygodniowo zajęć z informatyki;
- w pracowni chemiczno-fizycznej (sala nr 8) na 17 godzin zajęć lekcyjnych w tygodniu lekcje z chemii lub fizyki dotyczyły – 14 godz. (82,4%), pozostałe

⁶⁶ Prowadzono stacjonarne nauczanie w LO.

lekcje to godzina wychowawcza – 1 godz. oraz „Koło Alchemik” 2 godz. Tygodniowo;

- w okresie od 12 marca 2020 r. do dnia 28 czerwca 2020 r. w Liceum wprowadzono zdalne nauczanie.
- w roku szkolnym 2019/2020 - od dnia 1 września do 26 października 2020 r. w Zespole zarządzane zostało nauczanie w wyznaczonych i stałych klasach.

(akta kontroli tom I str. 96-103, tom II str. 51-58)

1.7.4. Wyposażenie wybranych do kontroli pracowni przedmiotowych (biologiczna, informatyczna, chemiczna) odpowiadało wymogom określonym w podstawie programowej. W pracowni komputerowej każdy uczeń miał zapewniony dostęp do osobnego komputera z Internetem.

(akta kontroli tom II str. 9-14, 16-50, 59)

1.8. W budynkach Zespołu Szkół do dyspozycji kadry pedagogicznej wydzielone zostały:

- gabinet nauczycielski⁶⁷, którego wyposażenie pozwalało na przygotowywanie zajęć oraz służyło do sprawdzania testów/sprawdzianów, zeszytów, klasówek, czy też do wypełniania dzienników zajęć i formularzy oceniających prace uczniów;
- pomieszczenie socjalne, które wyposażone było w zestaw mebli kuchennych, dwie lodówki, jedna z zamrażarką), kuchenkę gazową (czteropalnikową), czajniki elektryczne, naczynia i sztucze kuchenne oraz stoliki i krzesła;
- trzy pomieszczenia sanitarnohigieniczne dostępne tylko dla personelu Zespołu (znajdowały się na każdym piętrze segmentu B), pomieszczenia te miały odrębne wejścia (część z umywalkami z ciepłą i zimną wodą) oraz część z toaletą.

W związku z wprowadzonymi regulacjami wynikającymi z działań na rzecz zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, Zarządzeniem Dyrektora Zespołu Szkół wprowadzono przydział sal i pracowni tematycznych dla poszczególnych klas i nauczycieli i zmieniono organizację dostępu do pracowni przedmiotowych. W budynku B wydzielona została osobna strefa nauki dla Liceum i oddzielna dla Szkoły Podstawowej. Klasy uczyły się w tzw. systemie „Bańki” tzn. poszczególne klasy zostały przypisane do jednej klasopracowni, zmieniali się tylko nauczyciele przedmiotu. Nauczyciele mieli dostęp do pracowni przedmiotowych, korzystali z dostępnych pomocy dydaktycznych. W miarę możliwości i potrzeb wykorzystywali je podczas zajęć.

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Zespołu podała, że na początku roku szkolnego nauczyciele podczas zebrań i rad pedagogicznych, zgłaszali wszelkie potrzeby dotyczące brakujących pomocy dydaktycznych i materiałów biurowych. Pomoce były nabywane w miarę posiadanych środków finansowych, a materiały biurowe uzupełniano na bieżąco.

(akta kontroli tom II str. 1-50, 58, 193-197, 334-340)

1.8. Każdy nauczyciel Liceum miał możliwość przechowywania materiałów niezbędnych do realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego w odrębnych zamykanych na klucz szafkach, znajdujących się w pokoju nauczycielskim. Nauczycielom przydzielone zostały poszczególne pracownie i sale lekcyjne. Pomieszczenia te wyposażone były m. in.: w sprzęt multimedialny, rzutniki,

⁶⁷ Wyposażenie gabinetu nauczycielskiego obejmowało m. in.: standardowe krzesła (bez podłokietników) i stoły biurowe (wysokości 75 cm), które zapewniały możliwość pracy z wykorzystaniem przenośnych urządzeń komputerowych (laptopy), doprowadzono łącza internetowe oraz sieci zasilające; zamykane szafki dla każdego nauczyciela przeznaczone do przechowywania materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć, materiałów biurowych i piśmienniczych; wieszaki i szafy ubraniowe do przechowywania odzieży wierzchniej; sprzęt biurowy ogólnodostępny: urządzenie wielofunkcyjne (kserokopiarka, skaner, drukarka), które było bezpośrednio podłączone do sieci internetowej i odrębna kserokopiarka).

projektory, drukarki laserowe oraz w szafy i regały do przechowywania materiałów i pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizowania procesów edukacyjnych (książki, podręczniki, programy).

(akta kontroli tom II str. 1-14, 16-50, 58, 65 193-197, 334-340)

Zespół Szkół został wyposażony w 16 różnych urządzeń, w tym multimedialnych, kserokopiarek stacjonarnych, drukarek skanerów, urządzeń wielofunkcyjnych. Urządzenia te były ogólnodostępne dla każdego nauczyciela w godzinach pracy Zespołu w każdy dzień od 7.30 do 16.30, a w dniach wtorek, środa, czwartek od godziny od 7.30 do godziny 19.00⁶⁸. Nie było możliwości korzystania z ww. sprzętu tylko w dni wolne od pracy (święta, soboty i niedziele). Nauczyciele mieli nieograniczony i Nielimitowany dostęp do rzutników, drukarek, skanerów i kserokopiarek stacjonarnych, znajdujących się zarówno w pokoju nauczycielskim, sekretariacie oraz w pracowni informatycznej (dostęp do kserokopiarki, skanera oraz urządzenia wielofunkcyjnego realizowany był w godzinach wolnych od zajęć dydaktycznych).

W wyjaśnieniach Dyrektor Zespołu podała, że w związku z wyposażeniem Zespołu w sprzęt multimedialny (rzutniki projektory), kserokopiarki stacjonarne, drukarki, skanery nie istniała konieczność opracowania systemu zgłaszania potrzeb w zakresie dostępności do rzutników, projektorów oraz innego sprzętu. W szkole nie funkcjonował sformalizowany system zgłaszania potrzeb w zakresie pozyskiwania i wykorzystywania multimedialnych pomocy dydaktycznych. Strony internetowe, z których korzystają nauczyciele, oferowały wszelkie opracowania, filmy, animacje i prezentacje służące do bezpośredniego wykorzystania na lekcjach. Podręczniki i ćwiczenia, z których korzystają nauczyciele, posiadały dołączone dodatkowe materiały dydaktyczne (filmami, e-book, płyty CD).

(akta kontroli tom I str. 162, 193-197, 334-340)

Nauczyciele Liceum mieli nieograniczony dostęp do komputerów stacjonarnych zainstalowanych w salach lekcyjnych Liceum tj. w gabinecie nauczycielskim, bibliotece szkolnej i w pracowni informatycznej, jak również mieli możliwość korzystania komputerów osobistych i użyczonych im przez Zespół Szkół. Szkoła zawarła umowę z OSE w dniu 23 czerwca 2020 r., a podłączenie do sieci nastąpiło 18 stycznia 2021 r., z teoretyczną szybkością łącza wynoszącą 100 Mb/s⁶⁹. Internet w szkole zapewniało dwóch dostawców: OSE i Orange, pozwalalo to na przełączanie pomiędzy dostawcami w celu zapewnienie płynnej pracy.

Dyrektor Zespołu podała, że w sporadycznie występujących sytuacjach, w których nauczyciel w ramach nauki zdalnej nie mógł uzyskać połączenia z uczniem ze względu na problemy z dostępem do Internetu po stronie ucznia, problem był zgłaszany wychowawcy. Wychowawca lub nauczyciel kontaktowali się telefonicznie i e-mailowo z rodzicami ucznia lub samym uczniem. Uczeń otrzymywał dodatkowy czas na uzupełnienie ewentualnie powstałych zaległości.

Komputery nauczycieli wyposażone zostały w pakiety programów biurowych (Microsoft Office 2007, 2016), platformy do zdalnej pracy zespołowej (TEAMS).

W okresie od 16 do 24 marca 2020 r. nauczyciele wysyłali materiały do samodzielnej pracy ucznia, zamieszczali materiały, wykorzystując wskazane przez MEN platformy na stronie internetowej szkoły oraz kontaktując się z uczniami poprzez dostępne komunikatory. Od 25 marca do 24 czerwca 2020 r. nauczyciele korzystali z materiałów wskazanych przez MEN oraz prowadzili lekcje on-line poprzez platformy TEAMS, Classrom, Discord oraz wideochat Messenger). Po 25 marca 2020 r. obowiązkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze były prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość m. in. z:

⁶⁸ Zespół Szkół jest czynny od poniedziałku do piątku od 7.30 do 16.30 (nieczynny w soboty, niedziele i święta). Zajęcia dla dorosłych odbywają się od wtorki, środy, czwartki w godz. 14.00 do godz. 19.00.

⁶⁹ Szybkość określona w umowie.

a) materiałów i funkcji Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej udostępnionej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej pod adresem www.epodreczniki.pl,

b) materiałów dostępnych na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym na stronach internetowych Centralnej i Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych.

(akta kontroli tom I str. 59, 163-165, 193-197, 198-232, 334-340)

Biblioteka Zespołu Szkół zapewniała nauczycielom Liceum dostęp do materiałów dydaktycznych (w formie pisemnej i na nośnikach elektronicznych), a także do podręczników i pomocy dydaktycznych. Zespół nie dokonywał zakupu podręczników dla nauczycieli. Podręczniki wykorzystywane do realizacji podstawy programowej nauczyciele otrzymywali bezpłatnie od wydawnictw, w związku, z czym nie było potrzeby ich dodatkowego zakupu.

(akta kontroli tom I str. 13, 16-50, 59, 334-340)

Nauczycielom Zespołu zapewniono odpowiednie warunki socjalno-bytowe m.in. poprzez wydzielenie w gabinecie nauczycielskim część pomieszczenia, w którym umieszczono szafkę kuchenną z blatem kuchennym, lodówkę, czajniki, zlewozmywak z ciepłą i zimną wodą. Przestrzeń ta była przeznaczona na przygotowanie lub spożycie posiłku. Dla potrzeb socjalnych nauczycieli w segmencie B wydzielone zostało pomieszczenie socjalne. Nauczyciele mieli zapewnioną możliwość korzystania ze stołówki szkolnej.

W budynku Zespołu wydzielone zostały pomieszczenia sanitarnohigieniczne dla personelu, które umiejscowione były na każdej kondygnacji. Wszystkie te pomieszczenia były czyste a urządzenia sanitarne sprawne, zapewniono dostęp ciepłej i zimnej wody oraz środki higieniczne. Personel Zespołu został wyposażony w maseczki ochronne rękawice, które były dostępne dla każdego pracownika (bez ograniczeń) w pokoju nauczycielskim oraz w sekretariacie. Przy wejściu do szkoły umieszczono numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, oddziału zakaźnego szpitala i służb medycznych, informację o obowiązku dezynfekowania rąk, środek dezynfekujący oraz instrukcję jego użycia. Płyn do dezynfekcji (w dozownikach) znajdował się we wszystkich pomieszczeniach sanitarnych. W miejscach tych wywieszono również instrukcje (obrazowe) prawidłowego użycia środka. We wszystkich pomieszczeniach sanitarnohigienicznych zapewniono mydło w płynie oraz wywieszono plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk oraz ręczniki papierowe.

Ponadto w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 w budynkach Zespołu Szkół wykonane zostały zabiegi ozonowania sal lekcyjnych (18 sal) oraz pracowni językowych (trzech), świetlicy, sal gimnastycznych (trzech), pracowni informatycznej, gabinetów pedagoga, psychologa, rewalidacji, biblioteki.

(akta kontroli tom I str. 16-50, 259-262, 334-340)

1.9. Po wprowadzeniu stanu zagrożenia epidemiologicznego w kraju oraz wynikających z tego działań na rzecz zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 dotyczące m.in. wprowadzenia systemu zdalnego nauczania, Dyrektor Zespołu zapewniła nauczycielom warunki organizacyjne i techniczne do prowadzenia dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych. W szczególności: ustaliła, zaakceptowane przez Radę Pedagogiczną kryteria użyczenia sprzętu komputerowego na czas nauki zdalnej; udostępniła i przekazała nauczycielom Liceum sprzęt komputerowy zakupiony w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa⁷⁰ oraz sprzęt komputerowy będący na wyposażeniu Zespołu; użyczyła uczniom Liceum sprzęt komputerowy umożliwiający nawiązanie komunikacji internetowej i uczestniczenie w zajęciach zdalnego nauczania.

⁷⁰ Zadanie pn. „Zdalna Polska – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego.

Od 12 marca 2020 r. w LO nie organizowano wyjść poza teren szkoły. Od 19 października 2020 r. wycieczki szkolne zostały zawieszane, a konkursy organizowane były tylko w formach zdalnych (online).

W okresie nauki zdalnej nauczycielom nie przydzielono telefonów służbowych.

W 2020 r. w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020⁷¹ Zespół Szkół otrzymał 31 szt. notebooków marki Lenovo⁷². Nauczycielom przekazano 13 zestawów komputerowych do realizacji zajęć realizowanych na odległość. Wnioski o dofinansowanie zakupów sprzętu, oprogramowania lub usług złożyło 17 nauczycieli Liceum, którzy zakupili m. in. sześć smartfonów dwa laptopy, dwa tablety i inny sprzęt komputerowy.

(akta kontroli tom II str. 184-191a, 280-332, 334-340)

1.10. Zdaniem Dyrektora Zespołu, organizacja pracy w szkole, wprowadzona zgodnie z ministerialnymi wytycznymi od 1 września 2020 r., nie wpłynęła negatywnie na realizację zadań przez nauczycieli.

(akta kontroli tom I str. 463)

1.11. Realizując dyspozycję § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁷³, Dyrektorzy w okresie objętym badaniem przeprowadzali kontrole dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły. Do organu prowadzącego przekazane zostały kopie protokołów z 2019 r. i 2020 r. Nie został przekazany protokół z ww. kontroli z 2018 r. Zagadnienie opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”

(akta kontroli tom II str. 236-258, 334-340)

Powołane przez Dyrektora Zespołu komisje⁷⁴ dokonywały kontroli stanu bezpieczeństwa według punktów z listy kontrolnej stanu technicznego obiektów i terenu placówki oświatowej. Kontrole te przeprowadzone były w dniach: 31 sierpnia 2018 r., 31 sierpnia 2019 r. i 28 sierpnia 2020 r. Komisje stwierdzały powtarzające się nieprawidłowości dotyczące m.in.: - braku urządzeń ułatwiających lub umożliwiających osobom niepełnosprawnym wejście i poruszanie się w budynkach szkoły oraz nie oznakowania stref o ograniczonej dostępności dla uczniów, braku dostępności pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych w tym sanitariatów, klatek schodowych, przejść pomiędzy segmentami, wejść do budynków.

W latach 2019-2020 przeprowadzono kontrole dotyczące m.in.: - praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji uczniów nauczycieli i pracowników⁷⁵, - stanu technicznego urządzeń infrastruktury sportowej (22 czerwca i 28 sierpnia 2020 r.)⁷⁶, - pomiarów skuteczności ochrony od porażeń urządzeń elektrycznych oraz pomiary natężenia oświetlenia⁷⁷, - sprawdzenia głównego wyłącznika przeciwpożarowego prądu⁷⁸.

Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że stwierdzony brak urządzeń ułatwiających lub umożliwiających osobom niepełnosprawnym wejście i poruszanie się w budynkach szkoły oraz brak dostępnych pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych jest jedną z zasadniczych spraw do usunięcia. Budynki Zespołu były wybudowane i oddane do

⁷¹ Priorytet nr I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu grant „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”.

⁷² O łącznej wartości 58,6 tys. zł.

⁷³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1604. Dalej: rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r.

⁷⁴ W skład komisji wchodził: pracownicy Zespołu Szkół: nauczyciele, personel techniczny, Dyrektor lub Wicedyrektor.

⁷⁵ Dnia 29 listopada 2019 r. osobą organizującą i kierującą ewakuacją była Dyrektor Zespołu, ewakuację obserwował Zastępca Dowódcy Jednostki Ratowniczo Gaśniczej Bilgoraj (ewakuacja przebiegła prawidłowo).

⁷⁶ Stan techniczny urządzeń nie budzi zastrzeżeń.

⁷⁷ 13 lutego 2018 r. - stan techniczny instalacji elektrycznej i skuteczność ochrony przed porażeniami, a natężenie oświetlenia w pomieszczeniach Zespołu Szkół spełniało wymogi określone w normie PN-EN 12464-1:2012 „Światło i oświetlenie”. Pomiary oświetlenia przeprowadzono również 4 lutego 2019 r. (wynik pozytywny).

⁷⁸ 17 września 2020 r. - pozytywna ocena stanu instalacji.

użytku w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Dostosowanie ww. pomieszczeń do obowiązujących przepisów wymaga zaangażowania środków finansowych Urzędu Gminy.

(akta kontroli tom II str. 170-171, 236-252, 265-270, 334-340)

1.12. W okresie objętym kontrolą w Zespole były cztery kontrole przeprowadzone przez podmioty zewnętrzne, dotyczących warunków lokalowych i organizacyjnych odnoszących się bezpośrednio lub sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli:

- w 2018 r. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego - kontrola planowa w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach, higieny procesu nauczania w szczególności: ocena dokumentacji do celów sanitarno-epidemicznych; ocena stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego budynku (wyposażenie techniczne, mikroklimat pomieszczeń, ciągi komunikacyjne); ocena stanu sanitarno-higienicznego sal lekcyjnych; ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, certyfikaty na meble edukacyjne; ocena rozkładu zajęć lekcyjnych; ocena pracowni szkolnych; ocena stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń sanitarnych; ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji, certyfikaty na sprzęt sportowy, urządzenia w miejscach prowadzenia lekcji wychowania fizycznego; ocena profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, system pierwszej pomocy; ocena dożywiania uczniów; ocena terenu szkoły; ocena gromadzenia odpadów stałych; ocena przestrzegania zakazu palenia tytoniu; ocena stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń szkoły oraz otoczenia. Nieprawidłowości nie stwierdzono, wniosków nie sformułowano;
- w 2019 r. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego - kontrola nieplanowana sprawdzająca wykonanie zaleceń pokontrolnych z 2017 r.⁷⁹ - stwierdzono wykonanie zaleceń;
- w 2019 r. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego - kontrola planowa w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach, higieny procesu nauczania. Stwierdzono nieprawidłowości i wydano zalecenia⁸⁰ dotyczące m.in. zabezpieczenia (obudowania) trzpieni zaworów grzejnikowych, wymiany nieczynnych jarzeniówek w salach dydaktycznych i zaopatrzenia w brakujące osłony punkty oświetlenia sztucznego. Przeprowadzona w 2020 r. kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zaleceń⁸¹;
- W 2019 r. Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu – kontrola dotycząca zgodności funkcjonowania poszczególnych szkół Zespołu z zatwierdzonym arkuszem organizacji szkoły i przepisami prawa w roku szkolnym 2018/2019. Wg protokołu kontroli w Liceum – nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń.

(akta kontroli tom I str. 301-335)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W roku szkolnym 2018/2019 godziny ponadwymiarowe z chemii w wymiarze 3,2 godz. tygodniowo, za zgodą Wójta Gminy Turobin przydzielono byłej Dyrektorki ZSOiZ, pomimo tego, że uchwałą organu prowadzącego tygodniowy

⁷⁹ Zalecenia wynikały z decyzji Nr 7/2017/HDiM z dnia 27.11.2017 r. i dotyczyły zapewnienia prawidłowego natężenia oświetlenia sztucznego (zgodnie z normą) w 11 salach lekcyjnych Zespołu Szkół oraz zaopatrzenia punktów oświetlenia sztucznego jarzeniowego w brakujące osłony we wskazanych salach lekcyjnych, sanitariatach i pracowni komputerowej.

⁸⁰ Decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Biłgoraju Nr 9/2019/HDiM z dnia 5.12.2019 r.

⁸¹ Protokół kontroli Nr 21/20 z dnia 5.03.2020 r.

obowiązkowy wymiar godzin dla ww. Dyrektora został obniżony do 5 godzin i dodatkowe godziny skutkowały przekroczeniem o 0,7 godzin maksymalnego wymiaru wynikającego z art. 35 ust. 1 KN. W ujęciu finansowym kwota zawyżenia wynosiła 1 040 zł⁸².

Była Dyrektor ZSOiZ wyjaśniła, że Wójt Gminy Turobin wyraził zgodę na godziny ponadwymiarowe, w tym wymiarze, ponieważ nie można ich było rozdzielić (dotyczyły jednej klasy), a nie było innego nauczyciela, który mógłby uczyć chemii na poziomie rozszerzonym w Liceum i miał do tego wymagane kwalifikacje.

NIK stwierdziła, że zgodnie z arkuszem organizacyjnym ZSOiZ na rok szkolny 2018/2019 lekcje z chemii realizowała jeszcze jedna nauczycielka, legitymująca się tytułem magistra (kierunku chemia), której pensum określone w ww. arkuszu wynosiło 7/18.

Wójt Gminy Turobin w złożonych wyjaśnieniach podał, że była Dyrektor ZSOiZ wystąpiła z wnioskiem o przydzielenie 4 godzin ponadwymiarowych uzasadniając to koniecznością realizacji 4 godzin chemii na poziomie rozszerzonym w LO. Zgodę na realizację godzin ponadwymiarowych wyraził Wójt Gminy Turobin poprzedniej kadencji.

(akta kontroli tom II str. 83-86, 103-106, 107-108, 126-131, 271-273, 277-279)

2. W arkuszu organizacyjnym ZSOiZ na rok szkolny 2018/2019:

- uwzględniono jedną, zamiast dwóch godzin zajęć rewalidacyjnych dla ucznia posiadającego orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Przyjęcie w ww. arkuszu jednej godziny tego typu zajęć było niezgodne z pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁸³.

Była Dyrektor ZSOiZ, w złożonym wyjaśnieniu podała, że liczba godzin obowiązkowych zajęć rewalidacyjnych wynikała z wytycznych organu prowadzącego i została zatwierdzona przez organ nadzoru pedagogicznego. Jeśli organ nadzoru pedagogicznego miałby zastrzeżenia to nie zostałyby zatwierdzone arkusz organizacyjny szkoły na rok 2018/2019.

Zdaniem NIK wyjaśnienie to nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ zgodnie z przepisami prawa, to na dyrektorze szkoły ciążył obowiązek sporządzenia arkusza organizacyjnego.

- w arkuszu organizacyjnym ówczesna Dyrektor ZSOiZ określiła wymiar godzin dla pedagoga w liczbie 5 godzin zajęć, pomimo, że organ prowadzący nie określił przypadków, w jakich nauczycielom zatrudnionym w pełnym wymiarze zajęć można ten wymiar obniżyć. Było to niezgodne z art. 42 ust. 7 pkt. 3 lit. b i art. 42a w związku z art. 91d ustawy KN.

Była Dyrektor ZSOiZ w złożonych wyjaśnieniach podała, że wymiar godzin pedagoga był ustalony podczas nieformalnych rozmów przed zatwierdzeniem arkusza, wynikał on głównie z niewielkiej ilości oddziałów liceum wchodzących w skład Zespołu Szkół (pozostali uczniowie to były osoby dorosłe).

Zdaniem NIK ww. wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie, ustawodawca przekazał kompetencje do określenia liczby etatów pedagogów, psychologów, doradców metodycznych i logopedów, a także wymiaru zajęć obowiązkowych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami i wychowankami, organowi prowadzącemu szkołę. Zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 3 KN tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla tych nauczycieli określa organ

⁸² Stawka za godzinę ponadwymiarową w roku szkolnym 2018/2019 – 46,44x32 tygodniex0,7=1040,25 zł.

⁸³ Dz. U. poz. 703, uchylony z dniem 1 września 2019 r.

prowadzący szkołę lub placówkę oświatową po uzyskaniu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Zgodnie z art. 91d ust. 1 KN kompetencje organu prowadzącego określone w art. 42 ust. 7 wykonuje Rada Gminy. Analiza uchwał Rady Gminy Turobin z 2018 r. wykazała, że Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie obniżenia tygodniowego wymiaru zajęć pedagoga.

(akta kontroli tom II str. 71-72, 83-86, 150-158, 271-275, 277-279, 334-340)

- nie określono wymiaru godzin zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej, mimo, że obowiązek zamieszczenia w arkuszach organizacyjnych ww. zajęć wynikał z § 17 ust. 2a pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

W złożonym wyjaśnieniu ówczesna Dyrektorka ZSOiZ podała, że w roku szkolnym 2018/19 nie było obowiązku umieszczania w arkuszu organizacyjnym szkoły zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Obowiązek taki wszedł dopiero w roku szkolnym 2019/2020 i wtedy takie zajęcia umieszczałam. Zajęcia rozwijające uzdolnienia były prowadzone w ramach tzw. „powtórek” do matury z przedmiotów maturalnych obowiązkowych i dodatkowych oraz w ramach zajęć SKS-u (program SKS).

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie, gdyż ww. § 17 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli został dodany z dniem 10 kwietnia 2018 r. przez § 1 pkt. 4 lit. d rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 kwietnia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli rozporządzenie⁸⁴.

(akta kontroli tom I str. 342,429, tom II str. 71-72, 83-86, 150-158, 271-279)

3. Teren Zespołu był ogrodzony panelami ogrodzeniowymi o wysokości od 150 cm do 165 cm, a na 18 z nich (o wysokości 165 cm) znajdowały się ostro zakończone metalowe pręty, co mogło stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia. W trakcie kontroli NIK usunięto ostro zakończone metalowe pręty w panelach ogrodzeniowych.

(akta kontroli tom II str. 1-50, 61-64)

4. Dwie furtki znajdujące się w ogrodzeniu terenu Zespołu Szkół, znajdujące się od strony wejścia głównego do budynku, otwierały się na zewnątrz działki, co mogło utrudniać ewentualną ewakuację z budynków szkoły. W trakcie kontroli NIK nieprawidłowość została usunięta.

(akta kontroli tom II str. 1-50, 61-64)

5. Bieżnie schodów oraz stopnie schodów (klatki schodowe, łączniki) znajdujące się w budynkach Zespołu (LO) wykonane zostały ze śliskich materiałów (szlifowane lastriko). Wykonanie schodów z materiałów o dużej śliskości było niezgodne z § 16 ust. 1 rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r.

W wyjaśnieniu Dyrektorka Zespołu Szkół podała, że obejmując funkcję dyrektorki zastała schody wykonane z materiału niezapewniającego dobrej przyczepności. W trakcie niniejszej kontroli wyeliminowano ten problem.

(akta kontroli tom II str. 1-50, 61-64)

6. W roku szkolnym 2018/2019 nierzetelnie zaplanowano (i zrealizowano) rozkład zajęć w pracowni biologicznej. W tygodniowym planie lekcji obejmującym 11 godzin zajęć w ww. pracowni, zajęcia z biologii wynosiły jedynie 4 godz. tygodniowo, tj. 36% planu lekcji. Pozostałe lekcje zaplanowane i zrealizowane w ww. pracowni w ilości siedmiu godz. to: chemia dwie godz., historia – dwie godz. j. angielski – dwie godz., j. rosyjski – jedna godz. Zajęcia z biologii –

⁸⁴ Dz. U. poz. 691.

3 godz. tygodniowo prowadzono także poza pracownią biologiczną w innych salach⁸⁵.

Ówczesna Dyrektor ZSOiZ wyjaśniła, że wszystkie lekcje biologii, szczególnie w zakresie rozszerzonym były prowadzone w klasopracowni biologicznej. Ponieważ godzin biologii w liceum nie było dużo to klasopracownia była wykorzystywana również przez nauczycieli innych przedmiotów.

(akta kontroli tom I str. 342, 429, tom II str. 51-58)

7. W roku szkolnym 2018/2019 ówczesna Dyrektor ZSOiZ nie określiła szczegółowego wykazu materiałów niezbędnych do wykonywania czynności wchodzących w zakres obowiązków nauczyciela, stosownie do specyfiki danej szkoły, tj. wykazu, o którym mowa w § 3 ww. rozporządzenia MEN z 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania⁸⁶.

W tej sprawie ówczesna Dyrektor ZSOiZ wyjaśniła, że nie wiedziała o obowiązku sporządzania takiego wykazu. Podała m.in.: że Sanepid, Państwowa Inspekcja Pracy, czy inne instytucje kontrolujące szkołę nie wymagały takiego wykazu. W dokumentach przejętych po poprzedniku również takiego wykazu nie było, a więc nie wiedziała, że powinna go sporządzić.

(akta kontroli tom II str. 193-197, 235, 271-273, 334-340)

8. W roku szkolnym 2018/2019 nie dopełniono obowiązku przekazania do organu prowadzącego kopii protokołów z przeprowadzonych kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, naruszało to § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

W wyjaśnieniu była Dyrektor ZSOiZ podała, że protokół kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki był sporządzany i przekazywany do organu prowadzącego.

Faktu tego nie potwierdził jednak Wójt Gminy Turobin, w przekazanych na tę okoliczność wyjaśnieniach.

(akta kontroli str. II str. 236-258, 272-273, 277-279, 334-340)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach szkolnych 2019/2020-2020/2021 nauczycielom LO zostały zapewnione warunki organizacyjne sprzyjające realizacji ich zadań, w tym do efektywnego wykorzystania czasu pracy. Dotyczyło to zarówno okresu, kiedy szkoła funkcjonowała w trybie stacjonarnym (tradycyjnym), jak też w okresie nauczania zdalnego z uwagi na wprowadzone czasowe ograniczenia w związku z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19. Kadra pedagogiczna Liceum legitymowała się odpowiednimi kwalifikacjami, a stan zatrudnienia był adekwatny do potrzeb dydaktyczno-wychowawczych. Zapewniono też bezpieczne i higieniczne warunki pracy, a stwierdzone nieprawidłowości, dotyczące bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli zostały usunięte jeszcze w trakcie niniejszej kontroli NIK.

Nieprawidłowości w zakresie organizacji pracy w roku szkolnym 2018/2019 dotyczyły Liceum funkcjonującego w strukturze nieistniejącego już Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Turobinie i zostały wyeliminowane wraz z utworzeniem nowego Zespołu Szkół, w ramach, którego obecnie funkcjonuje Liceum.

⁸⁵ Np. w pracowni chemiczno-fizycznej – 1 godz., w pracowni języka rosyjskiego – 1 godz., innej – 1 godz.

⁸⁶ Dz. U. z 2011 r. Nr 6 poz. 23.

2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole, uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów

Opis stanu faktycznego

2.1. W roku szkolnym 2018/2019 w Liceum nie prowadzono zajęć pozalekcyjnych, związanych z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego uczniów (tzw. kółek zainteresowań), pomimo, że zgodnie z postanowieniami obowiązującego w tym okresie Statutu ZSOiZ w Turobinie (tekst jednolity z 2017 r.), dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zaliczały się m.in. zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, należały do podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły (§ 21 ust. 5 pkt 6 Statutu) i uczniowie mieli prawo do rozwijania zainteresowań, zdolności i talentów (§ 97 ust. 1 pkt 17 Statutu). Stwierdzono, że ww. roku szkolnym, z puli godzin w liczbie trzech godzin tygodniowo, które, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁸⁷, dyrektor mógł przeznaczyć na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz na zajęcia realizujące potrzeby i zainteresowania uczniów, godziny te w całości ówczesna Dyrektor rozdysponowała na zwiększenie liczby godzin zajęć edukacyjnych.

W roku szkolnym 2019/2020 w Liceum przewidzianych było dziewięć godzin tygodniowo na zajęcia pozalekcyjne związane z rozwojem zainteresowań⁸⁸; natomiast w roku szkolnym 2020/2021 – sześć godzin⁸⁹.

Tygodniowy wymiar zajęć pozalekcyjnych, realizowanych w Liceum w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 wynosił, w podziale na zajęcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych z poszczególnych przedmiotów, odpowiednio: 0; 7 i 2 godz. tygodniowo; zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów: 3; 1 i 1 godz. tygodniowo; zajęcia logopedyczne: 1; 1 i 0 godz. tygodniowo; zajęcia rewalidacyjne: 1; 2 i 2 godz. tygodniowo.

Łączna liczba godzin tygodniowo ww. zajęć przewidziana do realizacji w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła pięć godz.; w roku szkolnym 2019/2020 – 11 godzin, a w roku szkolnym 2020/2021 – pięć godzin. Liczba uczniów na zajęciach dodatkowych, rozwijających uzdolnienia, przyznanych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie przekroczyła ośmiu osób.

Kwestia ograniczenia w roku szkolnym 2018/2019 tygodniowego wymiaru godzin zajęć rewalidacyjnych w Liceum do jednej godziny (zamiast dwóch godzin) została szerzej opisana w pkt 1.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego oraz w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości obszaru 1.

(akta kontroli tom I str. 336-347, tom II str. 83-86, 159)

Rozpoznawanie potrzeb uczniów dotyczących zajęć pozalekcyjnych dokonywano m.in. poprzez ankiety. Nauczyciele, w oparciu o rozpoznane przez wychowawców potrzeby uczniów, składali do dyrektora propozycję zajęć, które chcieliby prowadzić. Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że na zmniejszenie liczby godzin zajęć pozalekcyjnych związanych z rozwojem zainteresowań w roku 2020/2021 wpłynęła większa liczba zajęć realizowanych w zakresie rozszerzonym (wybrane przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym), w sposób wystarczający zaspokajały potrzeby uczniów), a uczniowie nie zgłaszali innych potrzeb w tym zakresie. W roku szkolnym

⁸⁷ Dz. U. z 2012 r. poz. 204, ze zm.

⁸⁸ Były to: zajęcia rozwijające uzdolnienia „Młodzi Pitagorasi” – 1 godz.; Koło matematyczno-logiczne – 1 godz.; zajęcia rozwijające zainteresowania chemiczne „Kółko Alchemik” – 2 godz.; zajęcia rozwijające uzdolnienia z języka angielskiego – 3 godz.; „Mitośnicy literatury” – koło polonistyczne – 1 godz.; chór „Di cantare” – 1 godz.

⁸⁹ Zajęcia rozwijające zainteresowania chemiczne „Kółko Alchemik” – 1 godz.; Kółko informatyczne – 1 godz.; Chór „Di cantare” – 1 godz.; Kółko biologiczne – 2 godz.; SKS – 1 godz.

2020/2021, Szkoła uzyskała zgodę organu prowadzącego na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne (tj. chóru oraz SKS-u).

W okresie od 25 marca 2020 r. do końca roku szkolnego 2019/2020, a następnie od października 2020 r. nauczyciele realizowali zajęcia pozalekcyjne w formie zdalnego nauczania, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych metod, form i platform, a od października 2020 r. wszystkie zajęcia są prowadzone na platformie TEAMS. W trakcie nauki zdalnej liczba zajęć pozalekcyjnych nie uległa zmianie.

Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne⁹⁰ posiadali odpowiednie kwalifikacje, zajęcia były bieżąco rejestrowane w dziennikach zajęć, a każdy z nich został trzykrotnie w ciągu roku szkolnego skontrolowany przez Dyrektora lub zastępcę Dyrektora. W zajęciach uczestniczyło od jednego (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki i zajęcia logopedyczne) do trzech uczniów (zajęcia rozwijające zdolności z języka angielskiego).

Zajęcia pozalekcyjne zorganizowane dla ogółu uczniów odbywały się po zakończeniu obowiązkowych zajęć dydaktycznych, a zajęcia rewalidacyjne i dydaktyczno-wyrównawcze - w trakcie bieżącej pracy z uczniem. W przypadku ucznia Liceum, który posiadał orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego stwierdzono, że uczniowi temu przyznane zostały stosowne formy pomocy. Jak wyjaśniła Dyrektor, w okresie zdalnego nauczania pomoc ta była realizowana za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

(akta kontroli tom I str. 346-388, tom II str. 109-125)

2.2. Na każdy rok szkolny okresu 2018/2019 – 2020/2021 Dyrektor Zespołu sporządziła i przedstawiła radzie pedagogicznej plan nadzoru pedagogicznego, stosownie do § 23 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁹¹. W zakresie nadzoru nad realizacją zajęć pozalekcyjnych w roku szkolnym 2018/2019 zaplanowane zostały m.in. obserwacje zajęć logopedycznych, które ówczesna Dyrektor ZSOiZ w Turobinie przeprowadziła zgodnie z planem⁹², stwierdzając ich prawidłową realizację. W roku szkolnym 2019/2020 nadzór objął monitorowanie prawidłowości realizacji zajęć z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i prawidłowość zapewnienia bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć pozalekcyjnych. Monitorowaniu podlegała dokumentacja, m.in.: indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET), dzienniki zajęć, ocenianie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Na rok szkolny 2020/2021 zaplanowano: w grudniu 2020 r. hospitację zajęć rozwijających uzdolnienia i przeprowadzono obserwację zajęć pozalekcyjnych – koło chemiczne „Alchemik”. Ponadto, jak wyjaśniła Dyrektor, w ramach zadań wynikających z nadzoru pedagogicznego prowadziła kontrole dzienników zajęć pozalekcyjnych i obserwację zajęć w formie stacjonarnej i zdalnej. Zajęcia były prowadzone w sposób prawidłowy, nauczyciele jasno formułowali cele, które w trakcie zajęć były realizowane. Wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego Dyrektor przedstawiała na posiedzeniach rady pedagogicznej, zgodnie z wymogami § 24 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli tom I str. 347, 389-419)

2.3. W okresie objętym kontrolą naliczanie wynagrodzeń, zasiłków i innych świadczeń pracownikom Szkoły, jak też dokonywanie wypłat, prowadzenie obsługi płacowej i ewidencjonowanie danych o wynagrodzeniach kontrolowanej szkoły należało do zadań Zespołu Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół

⁹⁰ Sprawdzono na podstawie wybranej próby zajęć realizowanych w roku szkolnym 2019/2020 ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej: koło j. angielskiego kl. I A; zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zajęcia logopedyczne dla tego ucznia.

⁹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1551.

⁹² Przedmiot i wyniki obserwacji zawarto w „Arkuszu obserwacyjnym zajęć innych niż lekcje”.

w Turobinie (dalej: ZOEAS)⁹³. Dyrektor Szkoły w złożonych wyjaśnieniach podała, że wynagrodzenia nauczycieli wynikające z wprowadzonych ograniczeń w funkcjonowaniu szkół w związku z zapobieganiem i przeciwdziałaniem Covid -19 (nauczyciele Liceum nie uczestniczyli w strajku nauczycieli wiosną 2019 r.) nie zmieniły się w stosunku do wynagrodzeń wypłacanych podczas tradycyjnego funkcjonowania szkoły.

(akta kontroli tom I str. 347, 420-428)

Kierownik ZOEAS w wyjaśnieniach złożonych na potrzeby niniejszej kontroli podał, że wydatki na wynagrodzenia dla nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół w Turobinie w latach 2018 – 2020 wyniosły odpowiednio (rozdział 80120 klasyfikacji budżetowej) 728 465,02 zł i 880 980,16 zł. Udział procentowy wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w wydatkach na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) dla całego Zespołu Szkół⁹⁴ wynosił w tych latach odpowiednio: 27,85%, 17,55% i 20,58%. Podał też, że: *zasady naliczania wynagrodzenia dla nauczycieli, w tym wynagrodzenia za zajęcia pozalekcyjne i nadgodziny były zgodne z przyjętym Uchwałą Nr XLIII/260/2018 Rady Gminy Turobin z dnia 8 maja 2018 r. regulaminem, określającym wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez gminę Turobin. Wynagrodzenia ustalono i wypłacono zgodnie z zakresem czynności każdego nauczyciela. Wynagrodzenie nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego w Turobinie w okresie tradycyjnego funkcjonowania szkół oraz w okresie wprowadzenia ograniczeń w funkcjonowaniu szkół wynikających z zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 pozostawało na niezmiennym poziomie, z uwagi na wypłacanie nauczycielom wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe realizowane przez nich w takim samym wymiarze w obydwu wymienionych okresach. Nauczyciele Liceum Ogólnokształcącego w Turobinie nie uczestniczyli w strajku nauczycieli w kwietniu 2019 r., dlatego też wynagrodzenie za ten okres kształtuje się na takim samym poziomie, jak w okresie tradycyjnego funkcjonowania szkół.*

Średnie miesięczne wydatki na wynagrodzenia nauczycieli Liceum w latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 wyniosły odpowiednio: 43 570,02 zł; 74 650,23 zł i 65 269,06 zł. Średnie wynagrodzenie miesięczne nauczycieli Zespołu Szkół⁹⁵ w latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021⁹⁶ wyniosło odpowiednio: 4 560,37 zł; 5 262,60 zł i 5 464,23 zł⁹⁷. Wynagrodzenia wybranych losowo 15% nauczycieli uczących w LO w roku 2020 (miesiące: kwiecień i wrzesień) kształtowały się na poziomie⁹⁸: od 5 415,1 zł do 6 767,1 zł.

Kierownik ZOEAS podała m.in.: *ustalając wysokość wynagrodzeń uwzględniono wzrost wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, przydział zadań nauczycieli oraz zmiany w organizacji pracy szkoły. Zasady wynagradzania nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego w Turobinie w okresie nauki tradycyjnej były zgodne z zasadami naliczania wynagrodzeń nauczycieli wynikającymi z przepisów prawa oraz uchwał Rady Gminy Turobin. Nauczyciele LO w Turobinie nie brali udziału*

⁹³ Uchwała Nr XVII/88/2016 Rady Gminy Turobin z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie utworzenia Zespołu Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół w Turobinie i nadania statutu (zmieniona uchwałą Nr XVI/89/2019 z dnia 30 października 2019 r.).

⁹⁴ Wydatki Zespołu Szkół w 2018 r. i do końca sierpnia 2019 r. są nieporównywalne z wydatkami w następnym okresie, ponieważ Zespół Szkół funkcjonujący do końca roku szkolnego 2018/2019 obejmował inne szkoły niż obecny Zespół Szkół (m.in. w jego strukturze nie było szkoły podstawowej).

⁹⁵ Nauczyciele pracujący w Liceum byli nauczycielami zatrudnionymi w Zespole Szkół.

⁹⁶ Średnia za 5 miesięcy roku szkolnego 2020/2021

⁹⁷ Po dodaniu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i nagród z okazji Dnia Edukacji Narodowej było to odpowiednio: 4 794,72 zł, 5 409,39 zł i 5 928,11 zł.

⁹⁸ W tym dodatki: stażowy, motywacyjny, funkcyjny, wiejski i za wychowawstwo.

w strajku w kwietniu 2019 r. Przy wyliczaniu wynagrodzenia uwzględniono okres zawieszenia funkcjonowania szkół oraz zajęcia pozalekcyjne. W roku szkolnym 2019/2020 odnotowano wzrost wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w stosunku do roku szkolnego 2018/2019, głównie ze względu na wzrost wynagrodzeń zasadniczych mający wpływ na zwiększenie pozostałych składników wynagrodzenia m.in. wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw, dodatków motywacyjnych, wiejskiego, za wysługę lat. W związku ze wzrostem wynagrodzenia zasadniczego w m-cu I 2019 r. w stosunku do XII 2018 r. nastąpił wzrost wydatków na wynagrodzenia w kwocie 2 546,73 zł. Do wzrostu wydatków w roku szkolnym 2019/2020 przyczyniło się również zwiększenie liczby etatów w Liceum Ogólnokształcącym w Turobinie spowodowane utworzeniem dwóch klas pierwszych oraz wypłata odpraw. Wzrost wynagrodzenia zasadniczego miał miejsce w miesiącu IX 2019 r. i w stosunku do VIII 2019 r. wynagrodzenia wzrosły o 18 064,63 zł. W roku szkolnym 2020/2021 przewidywany jest również wzrost wydatków na wynagrodzenia, gdyż od miesiąca września 2020 r. wzrosły wynagrodzenia zasadnicze i pochodne od wynagrodzeń. Liczba etatów nauczycieli utrzymuje się na poziomie porównywalnym do roku szkolnego 2019/2020. Na dzień sporządzenia niniejszego pisma nie dysponujemy całorocznymi danymi stąd też uwzględniono przy wyliczaniu średnich miesięcznych wydatków kwoty z pięciu miesięcy. W związku ze wzrostem wynagrodzenia zasadniczego w m-cu IX 2020 r. w stosunku do VIII 2020 r. nastąpił wzrost wydatków na wynagrodzenia w kwocie 7 116,46 zł.

(akta kontroli tom I str. 432-447, 464-466)

2.4. W okresie objętym kontrolą (do 5 lutego 2021 r.) w Liceum nie było odrębnych kontroli zapewnienia warunków lokalowych i organizacyjnych, odnoszących się bezpośrednio do zajęć pozalekcyjnych. Zajęcia te, w okresie, gdy nauka odbywała się w trybie stacjonarnym, były realizowane w tych samych salach i pracowniach, w których prowadzone były pozostałe lekcje. Ustalenia kontroli przeprowadzonych w zakresie stanu technicznego, infrastruktury Zespołu i jej bezpieczeństwa opisano wyżej w pkt 1.7, 1.9, 1.11 i 1.12 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I str. 347)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Nieprowadzenie w roku szkolnym 2018/2019 w Liceum zajęć pozalekcyjnych związanych z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego (tzw. kółek zainteresowań), zaliczanych, zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół, do jednej z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej Szkoły.

Ówczesna Dyrektorka Zespołu nie udzieliła wprost odpowiedzi na pytanie kontrolera o powody nieprowadzenia tego rodzaju zajęć w Liceum roku szkolnym 2018/2019. Nie udzieliła też odpowiedzi na pytanie: czy i w jaki sposób rozpoznawano potrzeby uczniów w tym zakresie. W złożonych wyjaśnieniach podała m.in.: (...) *nauczyciele w ramach 40 godzinnego tygodnia pracy realizowali zajęcia dodatkowe m.in. z języka polskiego, matematyki, chemii, biologii, geografii, wychowania fizycznego (w tej chwili nie pamiętam, czy również z innych przedmiotów). Zajęcia te nie były ujmowane w arkuszu organizacji szkoły, ponieważ nie było wtedy takiego wymogu. Zajęcia w tej formie kontynuowałam, jako dyrektorka podobnie, jak mój poprzednik (...). Rodzaj zajęć był podyktowany zainteresowaniami uczniów, którzy zgłaszali wychowawcy lub nauczycielowi chęć uczęszczania na tego typu zajęcia. Rozmowy takie były prowadzone na początku roku szkolnego i na podstawie rozpoznanych potrzeb zajęcia były organizowane. Były to godziny spoza ramowego planu nauczania, dlatego nie były dokumentowane. (...)* Zajęcia rozwijające uzdolnienia

były prowadzone w ramach tzw. „powtórki” do matury z przedmiotów maturalnych obowiązkowych i dodatkowych (...).

(akta kontroli tom I str. 342, 429)

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie w świetle obowiązujących w tym okresie przepisów prawa. Zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy KN, w ramach tygodniowego wymiaru zajęć (pensum) oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany był realizować również inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. Obowiązek dokumentowania przebiegu tych zajęć w dziennikach wynikał z § 11 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁹⁹. Zgodnie z ww. regulacjami szkoły prowadzą dzienniki innych zajęć niż zajęcia wpisywane odpowiednio do dziennika lekcyjnego, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością dokumentowania przebiegu nauczania, w szczególności zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia odpowiednio dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków. Do dziennika innych zajęć wpisuje się imiona i nazwiska odpowiednio dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków, daty i tematy przeprowadzonych zajęć, liczbę godzin tych zajęć oraz odnotowuje się obecność odpowiednio dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków. Przeprowadzenie zajęć nauczyciel potwierdza podpisem.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach szkolnych 2019/2020-2020/2021, zarówno w warunkach nauki stacjonarnej jak i w czasie wprowadzonych ograniczeń wynikających z zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, uczniowie Liceum mieli zapewnioną adekwatną do zgłaszanych przez nich potrzeb ofertę zajęć pozalekcyjnych, odpowiadającą ich zainteresowaniom i uzdolnieniom. Realizowano również orzeczone zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dyrektor sprawowała nadzór pedagogiczny nad realizacją tych zajęć.

Zastrzeżenia NIK dotyczą natomiast niezapewnienia (niezorganizowania) uczniom Liceum w roku szkolnym 2018/2019 (Liceum znajdowało się wówczas w strukturze zlikwidowanego już ZSOiZ) zajęć pozalekcyjnych rozwijających potrzeby i zainteresowania uczniów, do czego mieli oni prawo na mocy postanowień obowiązującego wówczas Statutu Zespołu Szkół (Statut z 2017 r.).

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski	1. Planowanie zajęć w pracowniach tematycznych z uwzględnieniem tematyki i rodzaju lekcji.
Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

⁹⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1646, ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 19 lutego 2021 r.

Kontrolerzy
Ewa Antoniak
Doradca techniczny

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Artur Bokiniec
Główny specjalista kontroli państwowej

.....